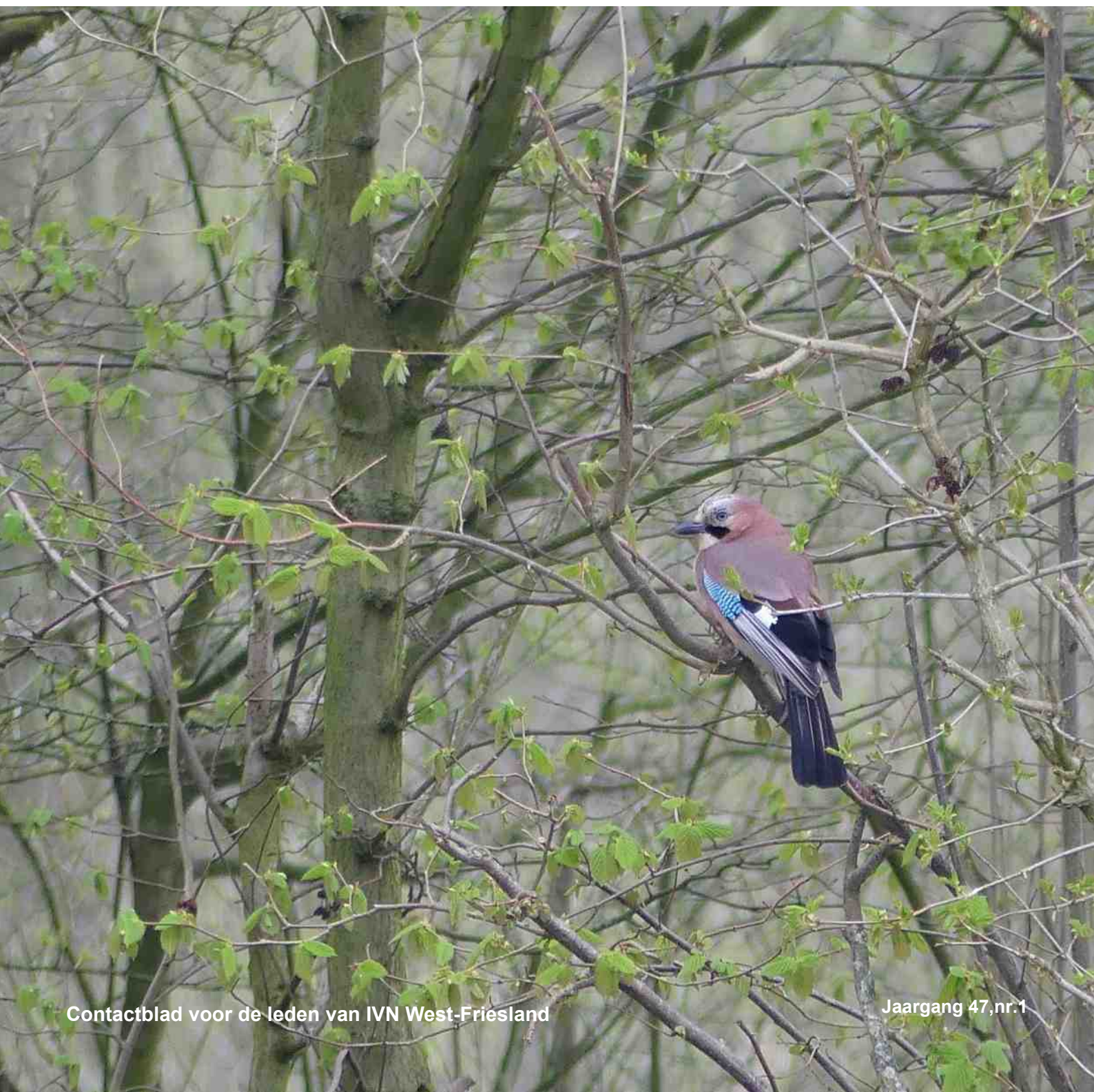

ivn *Alchemilla*

Winternummer 2019

Colofon

De Alchemilla verschijnt viermaal per jaar in een oplage van 375 exemplaren.

Het IVN, instituut voor natuureducatie en duurzaamheid, is een landelijke vrijwilligersvereniging met regionale afdelingen.

Omdat de IVN afdeling West-Friesland ervan overtuigd is dat werken aan een gezond leefmilieu belangrijk is voor ons, voor kinderen en voor u, houdt het zich bezig met allerlei natuuractiviteiten.

Het lidmaatschap kost € 24 per jaar. U ontvangt dan dit afdelingsblad en het landelijke IVN-blad Mens en Natuur.

De Alchemilla wordt gedrukt bij Editoo B.V. in Arnhem

Kopij naar redactie@ivn-westfriesland.nl

IVN afdeling West-Friesland

NME centrum: Streekbos Paviljoen

Postadres: Veilingweg 21A, 1611 BN Bovenkarspel

Telefoon: 0228 520486

Email: info@ivn-westfriesland.nl

Website: www.ivn-westfriesland.nl

Facebook: www.facebook.com/ivnwestfriesland

Twitter: <https://twitter.com/ivnstreekbos>

Nummer KvK: Noordwest-Holland 40624859

RSIN-nummer: 809409914

ANBI: www.ivn-westfriesland.nl/ANBI

Het NME centrum is iedere zondag geopend van 13.00 - 17.00 uur

Dependance:

Het Egboetje, Liederik 15, 1678 JC Oostwoud

Bestuur

Voorzitter: Geert Veldhuis

T: 06 52618372

E: voorzitter@ivn-westfriesland.nl

Vice-voorzitter: Pieter Hermans

T: 0228 317569

E: vice-voorzitter@ivn-westfriesland.nl

Secretaris: Linda Smit

T: 06 24430197

E: secretaris@ivn-westfriesland.nl

Penningmeester/Ledenadministratie: Colette de Klerk

T: 06 36014593

E: penningmeester@ivn-westfriesland.nl

Rekeningnummer:

IBAN/Rekeningnummer: NL13 RABO 0167 7601 57

t.n.v. IVN afd. West-Friesland

Leden van Bestuur:

Astrid Bijster

T: 0229 275673

E: a.bijster@ivn-westfriesland.nl

Ruud Dijkstra

T: 06 12509953

E: r.dijkstra@ivn-westfriesland.nl

Foto's

Foto voorkant: Gaai in het winterse Streekbos

Fotograaf: Hans Verhoeven

Foto achterkant: Prachtige pasteltinten in de lucht

Fotograaf: Hans Verhoeven

Sponsors

WFO Notarissen, pagina 14

ABZ Seeds, pagina 35

Contactpersonen

IVN afdeling West-Friesland organiseert diverse activiteiten. Wilt u iets weten of actief meedoen neemt u dan contact op met onderstaande contactpersonen

Redactie Alchemilla:

Hans Verhoeven, T: 0228 515137

E: j.l.verhoeven@ivn-westfriesland.nl

Michelle Prins, T: 06 22049814

E: m.prins@ivn-westfriesland.nl

Lisbeth van Lintel, T: 0228 517005

E: l.van.lintel@ivn-westfriesland.nl

Werkgroep Duurzaamheid: Geert Veldhuis (zie bestuur)

PR / Persberichten: Toos Brink

T: 0228 512316, E: t.brink@ivn-westfriesland.nl

Publieksactiviteiten/Scholenwerk: Frieda Bus

T: 0228 541489, E: f.bus@ivn-westfriesland.nl

Website: Rob den Hartog

T: 0228 517593, E: r.den.hartog@ivn-westfriesland.nl

Exposities: Bepie van der Wegen

T: 0228 322338, E: b.vd.wegen@ivn-westfriesland.nl

Vaarexcursies: Han Oranje

T: 0228 523266, E: h.oranje@ivn-westfriesland.nl

Vertrouwenspersonen: Eleonora de Boer

T: 0654254117, E: e.de.boer@ivn-westfriesland.nl

en Tjalling James

T: 0622789275, E: t.h.james@ivn-westfriesland.nl

Weidevogelwerkgroep: Geert Pietersen

T: 0228 523565, E: g.pietersen@ivn-westfriesland.nl

Werkgroep Knotten : Rob Rijswijk

T: 0228 561642, E: r.rijswijk@ivn-westfriesland.nl

Werkgroep Ecoproject: Louis van Wegen

T: 0228 316825, E: l.van.wegen@ivn-westfriesland.nl

IJsvogelwerkgroep: Douwe Greydanus

T: 0228 720119, E: d.greydanus@ivn-westfriesland.nl

Inventarisatie Streekbos: Hans Verhoeven

T: 0228 515137, E: j.l.verhoeven@ivn-westfriesland.nl

Werkgroep Egboetje: Ruud Dijkstra (zie bestuur)

Cursussen: Astrid Bijster (zie Bestuur)

Paddenstoelenstudiegroep PWF: Wil Stelling

T: 0228 315307, E: w.stelling@ivn-westfriesland.nl

Werkgroep Natuurkoffer: Marianne Ouwerkerk

T: 0228 582303, E: m.ouwerkerk@ivn-westfriesland.nl

Voorwoord

Geert Veldhuis

Tempus fugit. De tijd vliegt voorbij. De tijd gaat sneller als er veel dingen gebeuren. Of als er veel dingen zijn, die je bezig houden. Of als je je met veel dingen bezighoudt. Of als je je met veel dingen bemoeit. Allemaal onzin natuurlijk. Juist de tijd is een vast gegeven.

Wat geen onzin is, dat er wel veel gebeurt, wordt beziggehouden of bemoeid in diezelfde tijd. Zo heb ik het afgelopen kwartaal als voorzitter van onze actieve vereniging ervaren.

Het begon met de overlijdens van Theo Ruiter en Gé Kenter, van wie van beiden een *In Memoriam* staat in dit nummer. Ook het vinden en installeren van een nieuwe secretaris en penningmeester op de 1e ALV en het voorbereiden en laten beoordelen door de leden van de vernieuwde statuten op de 2e ALV in oktober, waarvan de verslagen verderop te lezen zijn, vergden de nodige tijd en aandacht.

In oktober heb ik het Klankbordoverleg mogen voorzitten en weer gemerkt hoeveel er door de vele werkgroepen gerealiseerd wordt onder leiding van de werkgroepcoördinatoren. Daar hoeft het bestuur weinig aan bij te sturen.

Daarnaast zijn er ook veel externe contacten, die onderhouden dienen te worden. Juist deze contacten lijken zich in het afgelopen kwartaal geïntensiveerd te hebben: er was dus veel wat ons als bestuur en dus ook mij als voorzitter bezig 'maar ook van de straat ("elk nadeel heeft z'n voordeel") hield.

Over het hernieuwde contact met de KNNV Westfriesland vindt u een verslag in dit nummer. Daarnaast zijn er contacten geweest met het RSW over het beheer van het Ecoproject en Het Egboetje. Met de gemeente Stede Broec zijn er meerdere bijeenkomsten geweest:

- Op 13 november mochten we geheel B&W, met een nieuwe burgemeester en 1 nieuwe wethouder en 2 bekende wethouders, en de loco-gemeentesecretaris ontvangen voor een kennismaking met ons nieuwe IVN bestuur en met onze activiteiten.
- Op 26 en 28 november was er overleg met uitvoerders van de gemeente over het vastgoed en de brandveiligheid. Tot slot hebben wij ons met meerdere leden van het bestuur georiënteerd op 2 bijeenkomsten over organisaties, die hoofdzakelijk of uitsluitend van vrijwilligers gebruik maken:
- Op 11 oktober 'Vrijwilliger van de toekomst', initiatief van gemeente Hoorn en Vrijwilligerspunt te Hoorn
- Op 13 november 'Groene vrijwilliger van de toekomst' in Haarlem, op initiatief van het IVN Noord-Holland

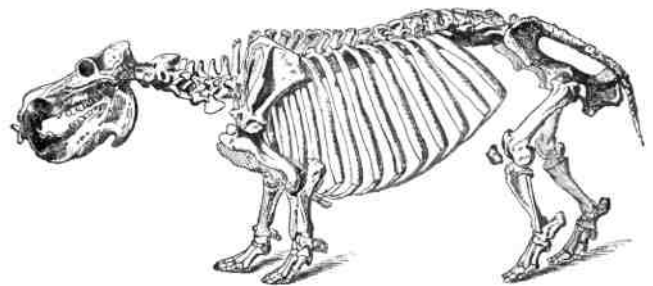
Tenslotte vindt u in dit nummer de jaarverslagen van alle werkgroepen, ter voorbereiding op de ALV op 12 maart 2019. U merkt wel, dat 'DuurSaam voor Puur Natuur' ook veel 'OrganiSaam' betekent, maar dat maakt onze vereniging des te interessanter, ook voor andere organisaties, om mee samen te werken.

V.O.G. (Verklaring Omtrent Gedrag)

Linda Smit. *secretaris*

Vanuit de regering is voorgeschreven dat vrijwilligers in bezit moeten zijn van een V.O.G. Elke vrijwilliger die werkt met kinderen of met mensen met een verstandelijke beperking kan een gratis V.O.G. krijgen. De vrijwilliger kan met de V.O.G. aantonen dat hij of zij in het verleden niet iets heeft gedaan dat het vrijwilligerswerk in de weg staat. De V.O.G. is daarmee een belangrijk onderdeel van het preventie- en integriteitsbeleid van elke vrijwilligersorganisatie. Door het actief voeren van een dergelijk beleid zijn kinderen en mensen met een verstandelijke beperking echt in veilige handen. (bron internet)

Ook het IVN is verplicht om voor haar gidsen een kopie van een V.O.G. in de administratie te hebben. Door de secretariaatswisseling is het niet helemaal duidelijk of alle gidsen deze V.O.G. al thuis hebben ontvangen. Mocht U al wel een V.O.G. in uw bezit hebben maar nog geen kopie hebben ingeleverd bij het secretariaat, kunt U een kopie hiervan opsturen naar secretariaat IVN West-Friesland, Veilingweg 21 A, 1611BN Bovenkarspel óf een gescande of gefotografeerd exemplaar mailen naar secretaris@ivn-westfriesland.nl. Heeft U nog geen V.O.G. dan kan het IVN deze voor U aanvragen. Wilt u dat dan ook doorgeven aan het secretariaat. Alvast bedankt.

Skelet gezocht

Hans Verhoeven

Voor educatieve doeleinden bij het scholenwerk zoekt het IVN een compleet opgezet skelet van een zoogdier. Niet van een paard of koe, maar liefst van een zoogdier van een handzaam formaat. We moeten zo'n skelet meenemen naar scholen, dus moet het draagbaar zijn. We denken aan het formaat van een rat tot een kleine hond.

Wie kan ons blij maken?

Graag contact opnemen met Hans Verhoeven, tel. 0228 515137 of mail: j.l.verhoeven@ivn-westfriesland.nl

Column

Marianne Ouwerkerk

Natuurlijk Kunst

Regelmatig wordt mij gevraagd waarom ik geen museumjaarkaart heb. Dan heb ik altijd hetzelfde antwoord, nl.: "Omdat ik een hond heb."

Wat heeft dat met kunst te maken, behalve opzitten en pootjes geven, zou je denken. Wel, het museumbezoek schiet daar ernstig bij in. Een hond mag nu eenmaal niet naar binnen en de hele dag alleen thuislaten is geen optie. Maar kunst vind je niet alleen in het museum. Ga eens naar buiten en geef je ogen de kost zoals in een museum.

Kijk, een boomstronk in het insectenhotel valt op door rode, gele en groene stippen. Hoe komen die daarop? Een kleine bij vliegt druk heen en weer. Het is de Behangersbij. Die doet haar naam eer aan. Zij heeft een tunneltje gegraven in het hout, knipt vervolgens stukjes uit bladeren van diverse planten en beplakt de wanden ermee. Bloemetjesbehang. Ze legt er voedsel en een eitje in en vervolgens wordt het tunneltje afgesloten met een dekseltje van een mooi rond geknipt blaadje. Op die manier heb je bijna een Mondriaan in eigen tuin. Jammer dat we geen planten met blauwe bladeren hebben.

Een andere ontdekking: Ik kijk naar de Frambozenstruik. De bladeren lijken wel kanten kleedjes, zo fijn. Ze zijn leeg gevreten door kleine rupsjes. Wat overblijft zijn de nerven en kleine stukjes bladmoes. En als we het dan toch over kant hebben: Hollands kant, ofwel Fluitenkruid is ook zo'n museumstuk. Wonderlijk, al die kleine witte bloempjes. Dat vond J.P. Thijssen ook al.

Als je goed om je heen kijkt kom je tot de ontdekking dat de natuur één groot buitenmuseum is. Dus zo'n gemis is de museumjaarkaart niet voor mij. Ik geniet volop.

Wetenswaardigheden uit ons werkgebied

Hans Verhoeven

Op 15 augustus zat er in de tuin van Nico en Tonny Bregman in Hoogkarspel een mooie libel op de Heemst. Na determinatie bleek het een "niet uitgekleurd mannetje" van de Blauwe glazenmaker te zijn. Nico stuurde mij de mooie foto die hierbij wordt afgedrukt:

Foto: Nico Bregman

Leer je Groen

Astrid Bijster

Sinds begin december is het voor alle IVN-leden mogelijk om in te loggen op Leer je Groen. Leer je Groen is een e-learning platform voor diverse groene organisaties en je vindt er dan ook allerlei soorten e-learning modules. Log in via 'Ons IVN' en vraag een inlogcode aan.

Er zijn allerlei modules beschikbaar, zoals 'Ordering van het plantenrijk en van het dierenrijk', maar ook 'Veilig buiten werken en veilig binnen werken'. Er zijn modules over veilig werken met handgereedschap en over knotbomen. Verder Kringlopen in de Natuur, Duurzaamheid, Ontstaan van het Nederlandse Landschap en Bijen en Bijvriendelijk beheer. Er komen nog meer modules bij. Probeer het eens uit!

Volgende Alchemilla meer informatie over Leer je Groen.

De wilgen

(C.S. Adama van Scheltema: 1877-1924)

Daar ware eens zeven wilgen
In ene boerenwei.
Die droegen grote pruiken op
Hun ouden harden houten kop
En stonden op een rij.
En hunne pruik met haren
Die kwam nooit tot bedaren -
Zij knikten al maar: "ja en neen",
Wat dat beduidde wist er geen.

Toen kwamen er heel veel vogeltjes -
Die bouwden daar hun nest,
Die woonden allen paar aan paar
En leefden leutig met elkaar
En vonden 't opperbest.
En ieder zong een liedje -
Van wiede-wiede-wiedje, -
Maar al de wilgen riepen: "Och,
Wat schreeuwen daar die vogels toch!"

Toen kwam de wilde wervelwind -
Die ziet ze daar zo staan,
En draait zich driemaal om, en zeit:
"Wat's dat nou voor parmantigheid!"
En waait zó op ze aan: -
Eerst deden ze nog deftig,
Maar 't werd hun gauw te heftig -
Toen riepen ze allen door mekaar:
"O jeminee wat is dat naar!"

Toen kwam een grote regenbui -
Die keek heel boos, en zei:
"Die pruiken vind ik veel te hoog,
Dat's geen fatsoen, die zijn te droog -
Daar moet wat water bij !"
- De wilgen snikte' en steenden:
"Wat is dat nat!" - - ze weenden!
"O!" riepen ze met 'n lang gezicht,
"Nee dát vergeten wij niet licht!"

Toen kwam een dikke bonte koe
- Die snoof zo 's en zei: "wel
Zo'n wilgeblaadje mag ik graag,
Dat's juist goed voor een volle maag
En voor een zwak gestel.
'k Mag zeker van uw pruiken
Wel 'n kleinigheid gebruiken?" -
De wilgen zuchtte' elkander toe:
"Wat zeg je nou van zó een koe!"

Toen werd op 't laatst hun pruikebol
Zo alleraakligst lang,
Dat iedereen van schrik wegliep -
De vogels riepen: "piep piep piep!"
En werden ook wat bang.
En ieder zei: "wat vreeslijk !
Dat's zeker ongeneeslijk ?"
De wilgen dachten: "Dat's juist fijn,
't Bewijst dat wij van adel zijn!"

Toen kwam de boerenkapper aan,
Die had een lange schaar -
En knipte met een groten hap,
Zo maar op éénmaal: knip-knip-knap
Door ál dat wilgenhaar ! -
Zij schrokken zelf verbazend,
Maar de andren lachten razend,
En riepen allemaal brutaal:
"Wat bennen jullie nou weer kaal!"

Ingezonden door Rob Rijswijk

Foto: Rob Rijswijk

Even voorstellen...

Secretaris Linda Smit (L) en penningmeester Colette de Klerk (R)

Foto: Hans Verhoeven

Mijn naam is Linda Smit en heb het afgelopen jaar de opleiding tot Natuurgids afgerond. In september werd ik benaderd door Geert Veldhuizen, de voorzitter van de IVN afdeling West-Friesland met de vraag of ik eens kennis wilde maken met het bestuur van de afdeling. Er was nl. versterking nodig. Tijdens deze bestuursvergadering in oktober kwam het verdrietige bericht van het overlijden van Gé Kenter, de secretaris van de afdeling. Ik heb toen aangeboden om het secretariaat op mij te nemen, voorlopig voor één jaar. In de daarop volgende Algemene Ledenvergadering ben ik voorgesteld aan de aanwezige leden en zij hebben hun akkoord voor mijn aanstelling gegeven. In het verleden heb ik voor een aantal andere organisaties al bestuurswerk gedaan en door de Natuurgidsencursus heb ik al kennis gemaakt met veel vrijwilligers en bestuursleden. Ik hoop op veel goede contacten met u als leden van het IVN West-Friesland. Mijn mailadres staat op pagina 2 van deze Alchemilla.

Ik ben Colette de Klerk (49 jaar), sinds 11 oktober 2018 aangesteld als bestuurslid en penningmeester. Samen met het bestuur hoop ik de komende jaren het IVN West-Friesland te laten groeien en bloeien.

Via de biowalk, een initiatief van de Diabetes Vereniging Nederland heb ik kennis gemaakt met het IVN West-Friesland. Zo'n wandeling werd begeleid door gidsen. Mijn eerste wandeling werd begeleid door Geert Veldhuis en Jans Wiersum. Zij wisten het op zo'n speelse manier te brengen waardoor mijn interesse in de natuur weer werd getriggert.

Ik werd eerst vrijwilliger bij de DVN en kwam zo meer in contact met het IVN. Mijn jarenlange werkervaring als boekhoudkundige kwam op een goede dag ter sprake en zodoende kreeg ik de vraag voorgelegd of ik penningmeester wilde worden voor het IVN. Van zo'n mooie vereniging wilde ik graag lid worden dus was lang nadenken niet nodig. Ik ben meteen opgenomen in deze warme "familie" en heb heel veel zin in de komende tijd als bestuurslid en penningmeester bij het IVN.

Hernieuwde kennismaking en overleg IVN en KNNV

Geert Veldhuis

Op 15 november j.l. zijn de besturen van IVN-West-Friesland en KNNV-Hoorn/West-Friesland op uitnodiging van IVN in het Streekbos Paviljoen bij elkaar geweest ter hernieuwde kennismaking met elkaars vernieuwde besturen. Dit overleg verliep in een zeer plezierige sfeer, waarin oude afspraken vernieuwd en nieuwe afspraken gemaakt zijn. Hieronder volgt een samenvatting van dit overleg en de gemaakte afspraken.

1. Aanwezig : Namens KNNV afd. Westfriesland Anneloes ter Horst, voorzitter en Egbert Baars, secretaris. Namens IVN afd West-Friesland Geert Veldhuis, voorzitter en Pieter Hermans, vice-voorzitter. Plaats: IVN-locatie Streekbos Paviljoen, Bovenkarspel.

2.KNNV= Koninklijk Nederlandse Natuurhistorische Vereniging, met als ondertitel Vereniging voor Veldbiologie. Kenmerken en aandachtspunten: - natuurbescherming - natuureducatie - natuurbeleving - natuurstudie - gericht op volwassenen - plantenwerkgroep - vlinders/libellenwerkgroep - kwartaalblad Hoornblad. Verder aanbod: van KNNV afd.Hoorn/West-Friesland: jaarlijks Hemelvaartkamp ergens in Nederland van KNNV landelijk: reizen en kampen in buitenland.

3. IVN= Instituut voor Natuureducatie (en Duurzaamheid) Kenmerken en aandachtspunten: - natuureducatie - natuurbeleving - gericht op volwassenen en kinderen - gericht op schoolkinderen basis- en voortgezet onderwijs - ook gericht op ouderen in verzorgings- en verpleeghuizen (natuurkoffer) - veel werkgroepen, maar geen aparte plantenwerkgroep - eigen bestuurs- en tentoonstellings- en presentatieruimte met audiovisuele mogelijkheden - openstelling: elke zondag tussen 13 en 17 uur met gastheer of -vrouw-, kwartaalblad Alchemilla.

4. Afspraken: - IVNers en KNNVers zijn geen buitenstaanders voor elkaar : er zijn leden lid van beide verenigingen - Leden van elk van beide verenigingen mogen zich vrijelijk aansluiten bij activiteiten van de andere vereniging, als zijnde ook daar lid - Openstelling van elkaars werkgroepen voor elkaars leden. - Elkaars activiteiten per kwartaal opsturen naar de redacties van elkaars kwartaalblad ter publicatie van wat van belang is voor elkaars vereniging - Kwartaalbladen Hoornblad en Alchemilla toesturen naar alle bestuursleden van elkaars vereniging.

Oplossing raadsel 2018-4

Hans Verhoeven

Wat gebeurt hier? We hebben 2 zeer warme maanden gehad: juni en juli. Wie goed om zich heen heeft gekeken kan dit fenomeen niet zijn ontgaan. Overal was het zichtbaar.

Bijna alle schors is van de stam verdwenen

Het gaat hier om de Platanen. Het Cambium van een Platanen maakt elk jaar een nieuw laagje Schors aan die in de zomermaanden (gedeeltelijk) wordt afgestoten. Dit jaar is door de erg hoge temperaturen in de maanden juni en juli zo goed als alle schors op de grond terecht gekomen. Zelfs de schors op de dikke takken liet los. Zo sterk als dit jaar had ik het ook nog niet gezien. Uiteindelijk wordt de hele stam geel gekleurd.

Op de Molensingel in Bovenkarspel, waar een hele rij Platanen staat, was onder de bomen geen gras meer te zien: alles bedekt met afgevalen schors. Ook op de rijweg lag een dikke laag schors die een knappend geluid gaf als er overheen gereden werd.

Zelfs van de dikke takken kwam de schors naar beneden

Vertrouwenscommissie

Eleonora de Boer

Conform de landelijke richtlijnen is sinds 29 oktober 2018 ook een vertrouwenscommissie bij het IVN West-Friesland benoemd, bestaande uit 2 personen, met Eleonora de Boer als voorzitter en Tjalling James. De vertrouwenscommissie is het aanspreekpunt in geval van ongewenst gedrag.

Een IVN-vrijwilliger of deelnemer aan een IVN-activiteit - als slachtoffer of getuige - kan daarvan melding maken bij de vertrouwenscommissie van de afdeling. In minder ernstige gevallen kan het betreffende lid van de vertrouwenscommissie in overleg met de melder en slachtoffer de problemen met de (vermoedelijke) dader bespreken en proberen tot een oplossing te komen. In ernstiger gevallen wordt de klacht in behandeling genomen door de vertrouwenscommissie.

De commissie gaat als volgt te werk: Er wordt een gesprek gevoerd met degene die het incident heeft gemeld (en het slachtoffer, indien het niet dezelfde persoon betreft). Vervolgens vindt er een gesprek met de beschuldigde plaats. In geval van een (verdenking van een) strafbaar feit doet het slachtoffer of de commissie - in overleg met het bestuur - aangifte bij de politie. Het bestuur doet uitspraak over het vervolg (rehabilitatie, berisping, roeyment etc.) en neemt eventueel verdere maatregelen (zoals ontzegging van toegang) en informeert de betrokkenen. De commissie zorgt in overleg met het bestuur voor evaluatie en afsluiting en voor - vertrouwelijke - registratie en archivering van alle stukken. In geval van een (verdenking van een) strafbaar feit wordt dit eveneens gerapporteerd aan de landelijke vertrouwenscommissie en waar nodig door deze commissie in behandeling genomen. Er is door de Landelijke Raad een - landelijk verplichte - procedure vastgesteld voor de melding en afhandeling van (vermoedens van) seksueel misbruik.

Extra Algemene Leden Vergaderingen op 2 oktober en 11 oktober 2018

Bestuur

Eerste extra Algemene Leden Vergadering ivm statutewijziging IVN afd. West-Friesland op 2 oktober 2018.

Aanwezig: 31 leden, Afwezig met bericht: 8 leden
Voorzitter: Geert Veldhuis, Notulen: Linda Smit-Oudijk.

De voorzitter opent de vergadering en heet iedereen van harte welkom. Hij staat eerst stil bij het overlijden van Gé Kenter. Gé was secretaris/penningmeester van het IVN en schipper op de Wilskracht. Er is op verzoek van Gé geen condoleance, de crematie is in besloten kring. Ieder kan zelf een condoleancekaart sturen of de kaart die rondgaat ondertekenen.

Henk Lantink haalt nog wat herinneringen op aan Gé. Vervolgens wordt stilgestaan bij het overlijden van Theo Ruiter, ook schipper op de Wilskracht. Ter nagedachtenis aan Gé en Theo wordt een minuut stilte gehouden.

Consulentschap

Geert Pietersen en Eleonora nemen afscheid van het bestuur. Daarmee gaat ook veel kennis verloren. Geert stelt voor om een consulentschap in te stellen. Dit houdt in, dat het bestuur een beroep kan doen op de kennis van Geert en Eleonora en hen kan vragen externe taken te verrichten uit naam van het bestuur. Geert Pietersen heeft aangegeven het sponsorschap voor de renovatie van de Wilskracht op zich te willen nemen. Eleonora wil graag contact houden met de West-Friese Beursvloer, en gaat zich daarnaast ook bezighouden met de commerciële contacten en de duurzaamheid. Dit consulentschap en de AVG worden opgenomen in het huishoudelijk reglement. Deze wijziging van het Huishoudelijk Reglement is nu niet aan de orde, maar wel in de komende ledenvergadering op 12 maart 2019.

Afscheid van Eleonora de Boer en Geert Pietersen
Foto: Hans Verhoeven

Vrijwilligersuitje

Het vrijwilligersuitje is op 10 november aanstaande. Dit uitje wordt georganiseerd door Astrid Bijster en Anna Frederiks. Astrid licht een tip van de sluier op. 's Morgens wordt afgereisd naar het IVN Waterland. Het IVN Waterland heeft een moerasgebied in beheer en daar zal een rondleiding gegeven worden. De rest blijft een verrassing. Opgegeven kan worden via de mail van Astrid. E-mail adres staat in de Alchemilla.

Vrijwilligers bijeenkomsten

- 11 oktober wordt in van der Valk in Hoorn een bijeenkomst gehouden met als naam: 'Vrijwilliger van de Toekomst'. Iedere vrijwilliger, die daar interesse in heeft, kan zich opgeven.

- 13 november. De Groene vrijwilliger.

Dit wordt gehouden in Haarlem. Verdere info bij Geert of Astrid.

- 11 december. Dialoog dag in Amsterdam.

Bijeenkomst van de landelijke IVN. Ieder kan zich hiervoor opgeven. Zie de website voor opgaven.

Statutenwijziging

Hiervoor is de toestemming nodig van de leden. Het landelijke IVN heeft zijn statuten gewijzigd/gemoderniseerd. IVN West-Friesland sluit zich hierbij aan. Er zijn 289 leden, 3/4e dienen aanwezig te zijn en 2/3e dienen akkoord te gaan met de statutenwijziging. Er zijn te weinig leden aanwezig vanavond om de statutenwijziging in stemming te brengen. Een nieuwe ALV wordt uitgeschreven voor 11 oktober. De dan aanwezige leden kunnen stemmen waarvan 2/3e van de dan aanwezige leden dienen in te stemmen met de statutenwijziging. De stemming gebeurt mondeling. Wie wil stemmen, maar er niet bij kan zijn, kan volmacht geven. Dit kan via de mail. De oude statuten staan op de website onder het kopje ANBI. De wijzigingen heeft Astrid op een A4 gezet en deze wordt uitgedeeld aan de aanwezige leden.

Bestuurswisseling

Rob den Hertog heeft eerder dit jaar zijn functie als penningmeester bij het IVN neergelegd. Hij voerde nog wel de administratie. Gé had toen de functie penningmeester erbij genomen. Het is niet wenselijk dat degene die de admini-

Het nieuwe bestuur
Foto: Hans Verhoeven

Van de bestuurstafel

Pieter Hermans

Het zijn tumultueuze tijden geweest, deze laatste maanden. Met het onverwachte overlijden van Gé Kenter vielen er gelijk twee flinke gaten in het bestuur, nl. die van secretaris én penningmeester. We hadden nog maar net een nieuwe voorzitter en nu weer een paar acute vacatures. Gelukkig werden er binnen een week twee dames bereid gevonden deze uitdagingen aan te gaan. Verderop in deze uitgave zullen zij, Linda Smit en Colette de Klerk, zichzelf aan u voorstellen.

In de tussentijd is in twee Algemene Ledenvergaderingen de wijziging van de statuten aangenomen en doorgevoerd. Hiermee zijn we weer voor de komende jaren up-to-date en gemoderniseerd, o.a. in taalgebruik.

Onlangs hebben we een uitgebreid en verhelderend gesprek gehad met het bestuur van de KNNV afd. Westfriesland over wederzijdse samenwerking. De intenties van beide verenigingen zijn een verdere intensivering van samenwerking en openstelling van alle activiteiten naar elkaars leden toe.

Het is al jaren een behoorlijk pijnpunt, de uiterst langzame internetverbinding in het Streekbos Paviljoen. De traagheid ervan brak ons zeer regelmatig op tijdens de diverse presentaties en cursussen. Maar binnenkort wordt het allemaal beter. Het glasvezelproject voor de buitengebieden gaat definitief door en wij gaan met de vaart der volkeren mee met een snelle internetverbinding.

Enkele weken geleden heeft het nieuwe College van de gemeente Stede Broec kennis gemaakt met het IVN-WF. Zij hebben met de Wilskracht een vaartocht kunnen maken, een PowerPoint-presentatie aanschouwd en de inzet van een aantal werkgroepen kunnen zien. Ze waren diep onder de indruk en we gaan er weer vanuit dat de bestaande

Ria de Graaf en Beppie van der Wegen presenteren de Natuurkoffer aan B&W van Stede Broec
Foto: Hans Verhoeven

stratie doet, niet de functie van penningmeester draagt en daarom niet aanwezig kan zijn bij bestuursvergaderingen. Geert heeft Colette de Klerk benaderd of zij er voor voelde om de functie van penningmeester te vervullen. En Colette wil deze functie aanvaarden in het bestuur.

Linda Smit is door Geert gevraagd als bestuurslid. Door het overlijden van Gé ontstond een vacature voor secretaris binnen het bestuur. Linda heeft aangeboden om deze functie te gaan uitoefenen. Wel voorlopig voor één jaar.

Colette en Linda stellen zich voor aan de aanwezige leden. Door de leden wordt deze wijziging van het bestuur unaniem aangenomen.

Afscheid

Er wordt vanavond afscheid genomen van twee bestuursleden, namelijk Geert Pietersen en Eleonora de Boer. Geert Veldhuis bedankt beide voor hun inzet en heeft voor allebei een passend afscheidscadeautje met bloemen. Ook nemen Geert en Eleonora nog het woord.

Henk Lanting maakt een compliment aan de voorzitter en het bestuur. Het overlijden van Gé en Theo was niet alleen een professioneel verlies, maar ook een persoonlijk verlies. Ook maakt hij een compliment aan Toos voor het opstellen van de beide rouwadvertenties.

Geert sluit de vergadering af. Het motto van Geert zal zijn: 'Duurzaam voor puur natuur'. En 'Omstandigheden bepalen minder het resultaat dan ambitie'.

Tweede extra Algemene Leden Vergadering IVN afdeling West-Friesland op 11 oktober 2018.

Aanwezig: 20 leden

Voorzitter: Geert Veldhuis, Notulen: Linda Smit-Oudijk.

Opening

Voorzitter Geert Veldhuis heet de aanwezigen welkom.

Deze 2e algemene ledenvergadering is bijeengeroepen omdat de afdeling de statuten wil aanpassen aan de actualiteit. Omdat tijdens de 1e ledenvergadering onvoldoende leden aanwezig waren om te stemmen over de statutenwijziging is deze 2e ledenvergadering uitgeschreven. Tijdens deze 2e ledenvergadering wordt geen eis meer gesteld aan de aanwezigheid van 2/3e van de leden. De leden zijn allen op de hoogte gebracht van de 1e en 2e ledenvergadering middels een algemene bekendmaking in het kwartaalblad Alchemilla en tevens zijn de leden benaderd via de email.

De stemming

De aanwezige leden gaan akkoord met de nieuwe statuten en het bestuur kan nu dit administratief afhandelen. Het verdere programma van deze avond bestaat uit een PowerPoint presentatie van Astrid Bijster

Afsluiting

De voorzitter bedankt ieder voor de aanwezigheid en wenst allen wel thuis.

goede verstandhouding met de gemeente, die alle verenigingen ondersteunt en een warm hart toedraagt, verder uitgebouwd wordt.

Een paar jaar geleden is een begin gemaakt met het verzamelen van VoG-documenten. Voor alle duidelijkheid, het betreft hier de zgn. Verklaring omtrent Gedrag. Uw bestuur (landelijk en regionaal) wil dat alle vrijwilligers die met kwetsbare groepen in aanraking komen deze verklaring kunnen overleggen. Inmiddels zijn we geruime tijd verder en zijn er ook weer nieuwe vrijwilligers en natuurgidsen bijgekomen. We zullen dan ook inventariseren van wie van u we nog zo'n VoG mogen verwachten.

Sponsorcontract Wilskracht verlengd!

In 2014 heeft het aardbei veredelingsbedrijf ABZ Seeds in Andijk een sponsorcontract afgesloten met het IVN om de educatieve vaartochten van de Wilskracht die gehouden worden op de zondagmiddag financieel te steunen om zo te voorkomen dat de vaarprijs te hoog wordt voor bijv. gezinnen. Dit contract loopt tot 31 december 2018 en met vreugde kunnen we melden dat deze sponsor het contract weer voor vijf jaar heeft verlengd! We hopen u in de volgende editie van de Alchemilla hier verder over te berichten.

Als laatste wil ik u nog mededelen dat we inmiddels een mobiele (lees draagbare) geluidsinstallatie hebben aangeschaft. Deze kan gebruikt worden in de boot, maar evengoed tijdens een wandeling of andere presentatie buitenshuis. De regels hieromtrent worden nog bekendgemaakt. De kerstdagen zijn inmiddels achter de rug. Ik hoop dat u ervan genoten heeft.

Rest mij u namens het gehele bestuur een heel gezond en duurzaam 2019 toe te wensen.

IVN-uitje 10 november 2018

Astrid Bijster

Het IVN-uitje van zaterdag 10 november, georganiseerd door Anna Frederiks en Astrid Bijster, begon met een bezoek aan onze buurafdeling IVN Waterland. Zij hebben sinds een paar jaar een Moerasbos in eigen beheer gekregen van Staatsbosbeheer. De toenmalige voorzitter Louis Boersma was hier heel direct bij betrokken en is nu coördinator van de werkgroep Moerasbos. Deze werkgroep komt voort uit de vogelwerkgroep. Dat belooft wel een paar vogels tijdens de excursie. Verder is een verse Natuurgids van onze laatste Natuurgidsenopleiding Bart van Kappel ook actief geworden bij IVN Waterland bij het Moerasbos. Alle redenen om hier eens een kijkje te nemen.

Na weken droog weer werd helaas precies voor zaterdagochtend veel regen voorspeld. Lastig voor de organisatie: wat te doen? Onder het mom van er bestaat geen slecht weer, alleen maar slechte kleding en op hoop van zegen gingen we op pad. Een groep van 23 IVN-ers liet zich niet afschrikken en we werden beloond met droog weer, de hele ochtend! Twee anderen hadden een goede reden om pas bij de lunch aan te schuiven.

Aangekomen bij de parkeerplaats werden we onthaald door Louis en Bart en verweend met koffie, thee en koek. Ik was zelf nog nooit bij het Purmerbos geweest en werd verrast door de grootte van het bos. Het is er mooier dan ik dacht. Onze excursie begon met een uitgebreide inleiding van Louis aan de hand van een plattegrond en achtergronden over het beheer van het Moerasbos. Daarna gingen we wandelen. Er was gewaarschuwd voor gladde paden na regen, maar dat viel goed mee. Het moeras zelf was ook droger dan in andere jaren vanwege de droge zomer. We hebben vogels gekeken en genoten van het landschap in het moeras. Bijna waren we nog een rietsigarenplukkende IVN-er kwijtgeraakt, maar gelukkig werd Celina uit het water getrokken door Bart en Louis.

Bij elkaar duurde de wandeling toch wel erg lang en we kwamen te laat bij hotel Spaander. Anna had voor de zekerheid maar gebeld. Met 25 personen genoten we van een lunch in dit historische hotel, waar een hoop schilderijen hangen van kunstenaars om zo hun verblijf te betalen.

Na de lunch gingen we naar het Volendams museum. Daar werd de groep in 2-en gesplitst en kregen we uitleg over het leven in Volendam in vroegere tijden. Ook veel aandacht voor de Volendamse kleding. De mutsjes zien we wel zitten als het koud is. Colette gaat zich hier in verdiepen, wie weet lopen we na één of meerdere handwerkkransjes allemaal wel met een warm mutsje rond. We bewonderden de sigarenbandjescollectie in het museum.

Na afloop wilde iedereen eigenlijk wel naar huis. Het was een lange dag geweest. Ik vond het heel gezellig. Het was een mooie mix van een buiten- en een binnenactiviteit en een lekkere lunch. Het was leuk om dit met Anna te organiseren. Volgend jaar weer en hopelijk gaan er weer zoveel IVN-ers mee. Ik heb geluiden gehoord dat het wel prettig is om het uitje wat later in het jaar te organiseren.

Een dag de natuur weer door de ogen van een kind

Thijmen Tiersma Tholen

Terwijl eind september mensen van over de hele wereld naar West-Friesland waren gekomen om de nieuwste groenterassen te aanschouwen, kwam op 27 en 28 september ook een delegatie van veredelingsbedrijven en telers van uitgangsmateriaal uit de sierteeltsector bijeen voor de Home & Garden Conference van Fleuroselect.

Tijdens de negende editie van deze conferentie stond de vraag centraal hoe de sector binding kan blijven houden met de consument. Als consument van de toekomst zijn kinderen hierbij heel belangrijk. Voor aardbeiplantenveredelaar ABZ Seeds, een van de deelnemers, reden genoeg om een middagje de natuur in te trekken om die door de ogen van een kind te beleven.

De deelnemers aan Fleuroselect
foto Toos Brink

Gé Bentvelsen, instigator achter de doe- en beleefmiddag bij natuurclub IVN (Instituut voor natuureducatie en duurzaamheid) in Bovenkarspel legt uit: "Wij veredelen al 25 jaar aardbeiplanten vanuit zaad en zagen dat het zien en eten van rode zomerkoninkjes bij veel mensen mooie jeugdherinneringen naar boven doet komen. De geur- en smaakbeleving prikkelt het geheugen. Aardbeien hebben een hoge emotionele waarde. Tegelijkertijd blijkt dat de consument een aardbeiplant niet herkent zolang er geen rode vruchten aan groeien. Daar valt dus nog een wereld te winnen. Net als in de hele sector waarin het belangrijk is de consument planten te leren kennen en ze te enthousiasmeren iets te doen met een plant. Bij kinderen moet eigenlijk zowel letterlijk als figuurlijk de kiem gelegd worden voor alles wat groeit en bloeit. Een aardbeiplant leent zich hier als educatieobject goed voor."

Het thema van de conferentie was "Today's youth, tomorrow's future."

Na een bezoek op donderdagmiddag aan verschillende bedrijven waaronder het jubilerende ABZ Seeds dat dit jaar 25 jaar bestaat, stond de activiteit "Through the eyes of a child" op het programma. Gé: "Hierin zijn professionals die

Aardbeienhuis Andijk
Foto: Linda Smit

aan het begin van de hele supply chain staan als het ware door de knieën gegaan. In het West-Friese Streekbos Paviljoen hebben zij onder leiding van natuureducatieclub IVN West-Friesland de natuur beleefd door de ogen van een kind. De bedoeling is dat iedereen hierdoor weer eens kan ervaren hoe kinderen naar de natuur kijken en hoe je kinderen kunt aanspreken met je product. Wat is er mooier dan om als kind een aardbeiplant te verzorgen met als beloning het eten van je eigen aardbeien. Niets toch?"

Activiteitenoverzicht IVN West-Friesland januari t/m maart 2019

Frieda Bus en Toos Brink

Zaterdag 5 januari

Volwassenenactiviteit: Knotten ergens in de regio

De knotwerkgroep maakt het landschap mooier en zorgt voor behoud van knotbomen.

Informatie: Rob Rijswijk, 0228 561642.

Zondag 6 januari

Volwassenenactiviteit: Levenslust in winterrust

Laarzen aan voor een winterwandeling door 't Streekbos met verrassende ontdekkingen o.l.v. IVN-gidsen. Aanvang 14.00 uur bij IVN in het Streekbos Paviljoen.

Zondag 6 januari

Nieuwjaarsreceptie voor IVN-leden

Van 16.00-18.00 uur in de Bovenzaal van het Streekbos Paviljoen. Samen toosten op een goed en groen 2019.

Zaterdag 12 januari

Volwassenenactiviteit: Inventarisatie Streekbos

Verzamelen 09.00 uur bij IVN in het Streekbos Paviljoen. Van 9.30 uur tot de middag inventariseren in het Streekbos. Informatie: Hans Verhoeven, 06 18903922.

Maandag 14 januari

Volwassenenactiviteit: Inventarisatie Egboetswater

Help mee om de flora en fauna te determineren. Start om 13.00 uur bij het Egboetje, Liederik 15, 1678 JC Oostwoud, afslag Hauwert. Informatie: Ria de Graaf, 06 40392703.

Woensdag 16 januari

Lezingavond: Bijen bij ziek en zeer

Over de medicinale werking van bijenproducten in het menselijk lichaam. Aanvang 20.00 uur bij IVN in de Bovenzaal Streekbos Paviljoen. Entree is gratis, maar een vrijwillige bijdrage wordt gewenst. Aanmelden www.inv-westfriesland.nl/activiteiten/

Zaterdag 19 januari

Volwassenenactiviteit: Knotten ergens in de regio

De knotwerkgroep maakt het landschap mooier en zorgt voor behoud van knotbomen.

Informatie: Rob Rijswijk, 0228 561642.

Zondag 27 januari

Gezinsactiviteit: Lezing Jacht en bescherming

Jagers vertellen om 14.00 uur in de bovenzaal van het Streekbos Paviljoen over de jacht en het wildbeheer. Sinds tijden wordt er gejaagd volgens tradities en gebruiken. Jagen is nu aan strenge regels gebonden.

Zaterdag 2 februari

Volwassenenactiviteit: Knotten ergens in de regio

De knotwerkgroep maakt het landschap mooier en zorgt voor behoud van knotbomen. Informatie: Rob Rijswijk, 0228 561642.

Zondag 3 februari

Lezingmiddag volwassenen: Polder Het Grootslag Historie, heden en toekomst.

Hoe kwam deze polder tot stand en hoe belangrijk is het beheer van het waterpeil? Piet Zwaan legt dit uit om 14.00 uur in de Bovenzaal van het Streekbos Paviljoen.

Zaterdag 9 februari

Volwassenenactiviteit: Inventarisatie Streekbos

Verzamelen 09.00 uur bij IVN in het Streekbos Paviljoen. Van 9.30 uur tot de middag inventariseren in het Streekbos. Informatie: Hans Verhoeven, 06 18903922.

Zondag 10 februari

Gezinsactiviteit: Winterwandeling in het Egboetswater

Doe laarzen aan tijdens de wandeling met Henk Lanting. Na afloop warme chocolademelk! Start 14.00 uur het Egboetje, Liederik 15, 1678 JC Oostwoud, afslag Hauwert. Opgave: Henk Lanting: 0228 313430 of h.lanting@ivn-westfriesland.nl

Maandag 11 februari

Volwassenenactiviteit: Inventarisatie Egboetswater

Help mee om de flora en fauna te determineren. Start om 13.00 uur bij het Egboetje, Liederik 15, 1678 JC Oostwoud, afslag Hauwert. Informatie: Ria de Graaf, 06 40392703.

Zaterdag 16 februari

Volwassenenactiviteit: Knotten ergens in de regio

De knotwerkgroep maakt het landschap mooier en zorgt voor behoud van knotbomen.

Informatie: Rob Rijswijk, 0228 561642.

Zondag 17 februari

Gezinsactiviteit: Dieren opzetten

Een tweede "leven" voor dieren. Kom kijken, het is boeiender dan je denkt. Start 14.00 uur in het Streekbos Paviljoen. Preparateur Oscar van den Berge neemt enkele voorbeelden mee en laat het beginstadium van preparatie zien.

Woensdag 20 februari

Gezinsactiviteit: Uilen en braakballen

Introductie over uilen en braakballen uitpluizen van 18.30-21.00 uur bij IVN in de Bovenzaal van het Streekbos Paviljoen. Met uitleg over onderzoek naar uilenvoedsel en uiteindelijk de uitgeplozen botjes.

Zondag 24 februari

Gezinsactiviteit: Huisje Pluisje Konijnenopvang I

Opmiddag over konijnen bij IVN in Streekbos Paviljoen. Van 14.00 - 16.00 uur zijn er lieve konijnen op bezoek van Opvangtehuis Huisje-Pluisje. Alles over de aanschaf en verzorging van konijnen.

Woensdag 27 februari

Lezingavond Tropisch Madagaskar

Fotopresentatie/lezing van Hans Verhoeven over natuurreis door prachtige landschappen en cultuur. Zo'n 10 Nationale parken werden bezocht met de unieke flora en fauna van een eiland dat qua evolutie zijn eigen weg is gegaan. Veel endemische vogels en zoogdieren verschijnen voor de camera. Aanvang 20.00 uur in de Bovenzaal Streekbos

Paviljoen. Toegang is gratis, maar een vrijwillige bijdrage is gewenst. Aanmelden www.inv-westfriesland.nl/activiteiten/

Zaterdag 2 maart

Volwassenenactiviteit: Knotten ergens in de regio

De knotwerkgroep maakt het landschap mooier en zorgt voor behoud van knotbomen. Informatie: Rob Rijswijk, 0228 561642.

Zondag 3 maart

Gezinsactiviteit: Repaircafe Drechterland

Duurzaamheid en hergebruik wordt aanbevolen, ook reparatie van uw elektrische apparaten. Aanvang 14.00 uur in het Streekbos Paviljoen.

Zondag 3 maart

Gezinsactiviteit: Lammetjes in de stal

Open stal van 11.00-16.00 uur op de biologische schapenkaasboerderij Schapenstreek, (rijden via Kadijkweg). De Gouw 57a, 1614 MB Lutjebroek. Gratis entree.

Zaterdag 9 maart

Volwassenenactiviteit: Inventarisatie Streekbos

Verzamelen 09.00 uur bij IVN in het Streekbos Paviljoen. Van 9.30 uur tot de middag inventariseren in het Streekbos. Informatie: Hans Verhoeven, 06 189 03922.

Zaterdag 9 maart

Volwassenenactiviteit: Knotten ergens in de regio

De knotwerkgroep maakt het landschap mooier en zorgt voor behoud van knotbomen. Informatie: Rob Rijswijk, 0228 561642.

Zondag 10 maart

Volwassenenactiviteit: De West-Friese Omringdijk

Unieke filmvoorstelling over de vorming van De West-Friese Omringdijk, zijn historische monumenten en oude stadjes. Aanvang 14.00 uur bij IVN in de Bovenzaal van het Streekbos Paviljoen. Kosten € 4.- p.p. Tijdsduur: 70 min. Aanmelden www.inv-westfriesland.nl/activiteiten/

Maandag 11 maart

Volwassenenactiviteit: Inventarisatie Egboetswater

Help mee om de flora en fauna te determineren, verzamelen om 13.00 uur bij het Egboetje, Liederik 15, 1678 JC Oostwoud, afslag Hauwert. Informatie: Ria de Graaf, 06 40392703.

Dinsdag 12 maart

Jaarvergadering IVN West-Friesland

Start om 19.30 uur voor leden in de Bovenzaal van het Streekbos Paviljoen. Na afloop bijpraten met een hapje en drankje.

Zaterdag 15 maart

Volwassenen: NL-Doet dag in het Egboetswater

De werkgroep Egboetswater zoekt natuurklussers. Het is groen, gratis en gezond en gezellig met koffie en snert. Aanvang 9.00 uur tot 14.00 uur. Opgave: Ruud Dijkstra tel. 06 12509953 of per mail r.dijkstra@ivn-westfriesland.nl

Zondag 17 maart

1. Gezinsactiviteit: Egels van de Bonte Piet

Na uitleg over het egelleven zullen de opvangegels worden uitgezet tijdens de wandeling door het Egboetssterrein. Aanvang 11.00 uur bij het Egboetje, Liederik 15, 1678 JC Oostwoud, afslag Hauwert.

2. Gezinsactiviteit: Egels van de Bonte Piet

Start 14.00 uur met informatie over hun leefwijze, voedsel en verzorging van egels bij IVN in het Streekbos Paviljoen. Hierna worden er ook in het Streekbos een paar aangesterkte egels vrijgelaten.

Zaterdag 23 maart

Volwassenenactiviteit: Knotten ergens in de regio

De knotwerkgroep maakt het landschap mooier en zorgt voor behoud van knotbomen.

Informatie: Rob Rijswijk, 0228 561642.

Zondag 24 maart

Gezinsactiviteit: Water en Vogels van de lente

Fred vertelt tijdens een wandeling door het Streekbos over vogeltrek, ringen, leefwijze en kenmerken van nesten en vogels. Ids behandelt de afwijkende waterhuishouding van het Ecoproject. De waterkwaliteit is hier beduidend beter, hoe kan dat?

Start 14.00 uur bij IVN in het Streekbos Paviljoen.

Zondag 24 maart

Gezinsactiviteit: Wandeltocht door De Skôôt Opperdoes

De ontwikkeling van oude naar nieuwe, verrassende vogelrijke natuur. Verzamelen om 10.30 uur op parkeerplaats Koningspad, zijweg Zwarte weg in (noord) Opperdoes. Laarzen aanbevolen. Informatie: Jan Flink 06 25130797.

Woensdag 27 maart

Lezingavond Naturreis door Servië

Aanvang 20.00 uur in de Bovenzaal van het Streekbos Paviljoen. Gefilmd reisverslag van Tjalling James over de cultuur en indrukwekkende natuur van het noordelijk deel van Servië. Met vloedbossen langs de Donau en rivierduinen bij het drielandenpunt met Kroatië en Hongarije. Bijeneters en grondeekhoorns zijn er gewoon, evenals de lammergieren in de lucht. Toegang is gratis, maar een vrijwillige bijdrage is gewenst. Aanmelden: www.inv-westfriesland.nl/activiteiten/

Zaterdag 30 maart

Gezinsactiviteit: Lentefeest in het Streekbos

De komst van de lente wordt gevierd. De winterheks Holica wordt verjaagd en de lentefee wordt ludiek welkom geheten met verhalen, o.a. over regenboogkleuren. Aanvang 18.30 uur bij IVN in het Streekbos Paviljoen.

Zondag 31 maart

Gezinsactiviteit: Groene tuinen Tegels eruit, groen erin.

Makkelijk gezegd, maar hoe? Tips van tuinman Sander tijdens een inloop-tuin-middag over planten, struiken en aanleg van kleine tuinen. Van 14.00 - 16.00 uur bij IVN in het Streekbos Paviljoen.

Contactpersonen IVN-bestuur voor de werkgroepen

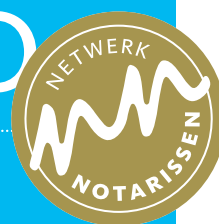
Linda Smit

In de bestuursvergadering van 29 oktober 2018 zijn de contactpersonen van het bestuur naar de werkgroepen vastgesteld. Ze zijn hieronder vermeld. We hopen op een goede communicatie met elkaar.

Duurzaamheid	Astrid Bijster
Persberichten/Alchemilla	Geert Veldhuis
Publieksactiviteiten/Arrangementen	Colette de Klerk
IVN website	Colette de Klerk
Scholenwerk	Pieter Hermans
Tentoonstellingen	Linda Smit
Fluisterboot	Ruud Dijkstra
Weidevogelwerkgroep	Geert Veldhuis
Knotwerkgroep	Ruud Dijkstra
Ecowerkgroep	Geert Veldhuis
IJsvogelwerkgroep	Linda Smit
Inventarisatie Streekbos	Geert Veldhuis
Werkgroep Egboetje	Ruud Dijkstra
Werkgroep Cursussen	Astrid Bijster
Paddenstoelenstudiegroep	Pieter Hermans
Werkgroep Natuurkoffer	Astrid Bijster

WFO

.....
mr. Hans van der Horst
mr. Anna Bakker
mr. Kees van Duin

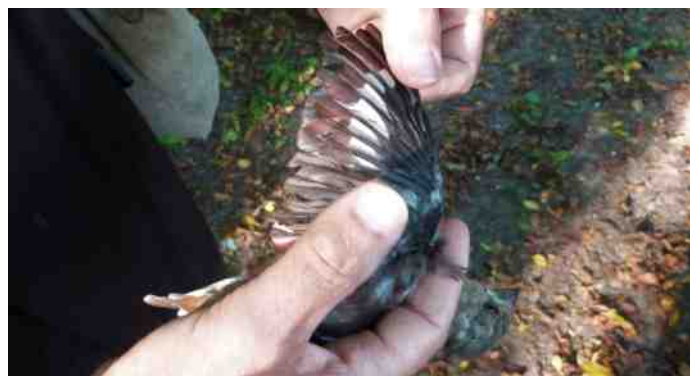
Net iets meer notaris

Burgemeester Schrijnderlaan 2 . 1613 JW . Grootebroek
Zuiderkerklein 9 . 1601 HK . Enkhuizen
T (0228) 51 24 44 . F (0228) 51 52 03
info@wfonotarissen.nl , www.wfonotarissen.nl

Raadsel 2019-1

Hans Verhoeven

Dit raadsel is er om de kennis op vogelgebied wat te vergroten. Niet moeilijk maar wel leuk om er aandacht aan te besteden. Deze vogel werd geringd in Den Oever tijdens de trek en daardoor kunnen we mooi de details laten zien. Het is een broedvogel in Noord-Holland maar niet algemeen. De soort moet gezocht worden in oudere bossen en parken en zoekt daar naar speciaal voedsel. Onze broedvogels zijn standvogels. Tijdens de vogeltrek komen exemplaren uit noordelijke en oostelijke streken bij ons langs om te overwinteren in België en Frankrijk. Veel meer vertel ik in het volgende nummer over deze leuke vogelsoort.

Het vleugelpatroon foto Hans Verhoeven

Welke vogel is dit?
foto Hans Verhoeven

Jaar verslagen

Redactiecommissie Alchemilla • Natuurkoffer • Fluisterboot
IJsvogelwerkgroep • Expositites • Ledenadministratie
Weidevogelwerkgroep • Werkgroep knotten • Werkgroep Egboetje
Cursussen • Werkgroep Ecoproject • Inventarisatie Streekbos
Werkgroep Duurzaamheid • Arrangementen • Paddenstoelenstudiegroep
Pr- en Persberichten • Boekenmarkt • Scholenwerk • Publieksactiviteiten

Alchemilla

Michelle Prins-Bank

En WEER is er een jaar omgevlogen!!

Nu ik dit jaarverslag maak is het buiten heerlijk herfstweer! We kijken terug op een HELE WARME zomer.....niemand had op vakantie naar het buitenland hoeven gaan, want in Nederland haalden we op een dag, eind juli, zelfs de 43 graden Celsius!! Dat was in het plaatsje Enter (in de buurt van de Sallandse Heuvelrug, waar ik op vakantie was). Ik ben benieuwd hoe de winter gaat verlopen...wordt het weer herfstachtig of krijgen we een ECHTE winter met een dik pak sneeuw en kunnen de schaatsen ook weer uit de kast. We zullen het zien...

Nu een terugblik op het afgelopen Alchemilla-jaar:

- Op de middenpagina's van het lentenummer een mooie impressie van de excursie naar de Oostvaardersplassen met de Natuurgidsen in opleiding. Daarbij een uitgebreid verslag door Josta Krikke.
- Eleonora de Boer vatte de IVN-zomerweek 2017 samen in een mooi gedicht.
- De oeverwaluwwand in het Drachterveld werd onder handen genomen (bijna 100 paartjes wisten tot dan toe deze wand te vinden ...een prachtig resultaat!).
- Joke Tilgenkamp zocht haar allerlaatste gedicht voor dit nummer en kort daarna overleed zij.
- In het zomernummer schreef Geert Pietersen zijn laatste voorwoord, want per 1 september droeg hij het voorzitterschap over aan Geert Veldhuis
- Op de middenpagina's maakte Lisbeth van Lintel een beeldende samenvatting van de orchideeënexcursie in het Zanddepot.
- Jans Wiersum, Beppie van der Wegen en Frieda Bus schreven een artikel over de samenwerking van het IVN met het Rundveemuseum in Aartswoud en er werden daar tevens een paar excursies georganiseerd.
- Beppie van der Wegen nam het opzoeken van een mooi gedicht voor de Alchemilla over van Joke Tilgenkamp... bedankt Beppie!
- De rubriek 'Ik geef de pen door' kwam te vervallen...het werd namelijk steeds moeilijker om iemand te vinden die iets wilde schrijven. Jan Flink schreef het laatste artikel hiervoor in het lentenummer....bedankt Jan!
- In het herfstnummer schreef Frieda Bus nogmaals een artikel over de samenwerking met het Rundveemuseum die prima verlopen is.
- Celina Koopmans schreef een verslag over de IVN waterweken die in Medemblik werden gehouden.
- Het Texelweekend en de diploma-uitreiking van een nieuwe lading Natuurgidsen was voor Lisbeth van Lintel de aanleiding om daar de middenpagina's mee te vullen...Lisbeth, dank je wel voor de prachtige middenpagina's!
- Een mooi 'in memoriam' voor Joke Tilgenkamp.
- In het laatste nummer verschijnen weer de Jaarverslagen: de presentatie van ons werkzame aandeel van de natuur.
- Bovendien een gedenkwaardig afscheid van Theo Ruiter en Gé Kenter.

Verder heeft de redactie plannen om de Alchemilla "in een nieuw jasje te gaan steken". Wordt vervolgd!

Als laatste wil ik Hans Verhoeven bedanken voor het steeds weer "achter de broek aan zitten" van de diverse schrijvers en schrijfsters van artikelen voor de Alchemilla.

Allemaal een gezond en natuurrijk 2019 !!!

Natuurkoffer

Marianne Ouwerkerk

Wij hebben dit jaar 46 presentaties gegeven in verzorgingshuizen aan licht tot zwaar demente cliënten. Ook hebben we onze natuurkoffer gepromoot op een 'Good Practice Day' wat uitging van 'Het Vrijwilligerspunt' in Hoorn en tijdens de 'Waterweken' in Medemblik.

Hiermee overtreffen we onszelf. Dat houdt tevens in dat we nog wel eens moeite hebben om aan alle aanvragen te voldoen.

Ook dit jaar weer hebben nieuwe instellingen ons gevonden. Vaak worden we door dezelfde instelling teruggevraagd, wat aangeeft dat ons werk op prijs wordt gesteld. Het geeft altijd weer een tevreden gevoel als mensen reageren op prikkels die je hen aanbiedt. Dat gebeurt door middel van het ophalen van oude herinneringen, laten ruiken, proeven, voelen en beleven. Vooral dat laatste.

Onze werkgroep bestaat op dit moment uit 11 vrijwilligers en 1 reserve die zich voor 100% inzetten om de cliënten een fijne middag te bezorgen.

Fuisterboot en Vaarexcursies

Han Oranje en Klaas Slagter

Het jaar 2018 was zowel een slecht jaar als een goed jaar. Een slecht jaar omdat twee mensen, Gé Kenter en Theo Ruiter, die bijzonder betrokken waren bij het wel en wee van de fluisterboot en alles wat er bij hoort, zijn overleden. Elke keer als er weer wat met de boot te doen is denken we onwillekeurig weer aan ze terug en daardoor zullen ze nog lang in onze gedachten blijven.

Het goede van het jaar is dat er veel gebruik is gemaakt van de boot. Afgelopen jaar is de boot 20x ingezet voor schoolactiviteiten, 8x voor zondagactiviteiten en 29x voor verschillende doeleinden. Die verschillende doeleinden zijn o.a. particuliere boekingen, varen voor het Gezinspaviljoen, het Sint Nicolaas en de Oogvereniging. Keer op keer bewijst 'het trappetje van Theo' met de leuning weer zijn nut. Het maakt het mogelijk voor mensen die wat slecht ter been zijn en/of slecht ziend, om veilig de boot in en uit te stappen.

Jammer is wel dat we een boeking van de Blauwe Schuit hebben moeten afzeggen. De bedoeling was dat er gevaren zou worden van de molen Ceres in Bovenkarspel naar de Overhaal, waarbij de boot overgezet zou worden in de Kolk en v.v. Helaas is op sommige punten het vaarwater dusdanig geblokkeerd door 'cradles' dat het moeilijk is om schadevrij de doorvaart te maken. Daarom hebben we dan ook besloten om dit niet te doen.

Over veiligheid gesproken, de boot met inventaris is in de maand mei weer gekeurd door Register Holland en goed bevonden. Er is weer een certificaat afgegeven dat 5 jaar geldig is. We kunnen dus weer even vooruit. Het botenhuis voldoet nog steeds uitstekend. De oorspronkelijke 'houvast' die de boot in het botenhuis op zijn plaats moest houden was afgebroken, maar is inmiddels vervangen door een andere voorziening die tot nu toe prima voldoet.

Afgelopen winter was het botenhuis kennelijk ook een prima verblijfplaats voor (vermoedelijk) een IJsvogeltje. Tijdens de vorstperiode van eind februari/ begin maart was het botenhuis kennelijk een goede plek om visjes te vangen, maar ook om tegelijkertijd een potje te poepen. De boot met kussens zat onder. We hebben er nog een aardige klus aan gehad om de boel weer schoon te krijgen. Hoewel we de IJsvogel een warm hart toedragen, hebben we toch maar voorzieningen getroffen om een volgende poepbeurt te voorkomen.

Het was de bedoeling dat komende winter een compleet nieuwe voortstuwingsinstallatie gekocht zou worden ter vervanging van de huidige motor met toebehoren. Deze zou dan bij de fa. Kooy in Grootebroek worden ingebouwd. Alles bij elkaar blijkt dat toch wel een kostbare operatie te zijn en we hebben wat meer tijd nodig om het benodigde (sponsor)geld bij elkaar te krijgen. Dit voornemen is een jaar uitgesteld en daardoor wordt de boot nu weer op de gebruikelijke wijze winterklaar gemaakt.

Wel is gebleken dat we afgelopen jaar te weinig gidsen hadden voor de vaarexcursies (niet voor de schoolexcursies). Het plan is om diverse mensen binnen het IVN te

vragen of ze willen gidsen. De bedoeling is dat ze dan de komende winter informatie krijgen over de mogelijke vaarexcursies en wat er zoal allemaal verteld kan worden. In het voorjaar van 2019 kunnen we dan een aantal vaartochten organiseren waarbij men nog eens in de praktijk een idee kan krijgen van de excursies en wat er allemaal te zien en te vertellen is. Uiteraard is het aan iedere gids zelf hoe hij/zij de informatie gebruikt en hoe hij/zij dat inpast in zijn/haar verhaal tijdens de excursie.

Het plan is ook om voor de mensen waarvan het stemgeluid wat minder ver draagt een stemversterker aan te schaffen. Dat maakt het wat makkelijker en minder vermoeiend om het één en ander te vertellen en dat het dan goed verstaanbaar is voor iedereen in de boot. Dit kan uiteraard ook gebruikt worden bij andere excursies van het IVN.

Al met al een droevig en een goed jaar. Hopelijk is volgend jaar alleen maar een goed jaar. We gaan er in ieder geval ons best voor doen.

In Memoriam Gé Kenter

Geboren 24-05-1947, Overleden 29-09-2018

Gé was opgeleid in de autotechniek, dus met technisch inzicht, dat bij het IVN goed van pas kwam bij het beheer van en varen met onze IVN-fluisterboot Wilskracht. Gé had als één van de weinigen een vaarbewijs, toen dat ook voor een rondvaartboot verplicht werd. Toen het, na weer een inbraak in het oude boothuis, tijd werd voor een nieuw onderkomen heeft hij zich daarvoor, samen met Theo Ruiter, met enthousiasme ingezet. Ze gingen op pad om de materialen en een geschikte aannemer te zoeken en Gé wist enkele sponsors voor de financiering van de bouw te vinden. Met de op handen zijnde renovatie van de Wilskracht, heeft hij zich tot het laatst sterk gemaakt voor het vernieuwen van stuurinrichting met ingebouwde motor en gel-accu's, om de winterstalling gemakkelijker te maken.

Gé, en ook Rob den Hartog, zaten met Henk Lanting op een tennisclubje. Omdat Henk al bij het IVN betrokken was, wist hij ook Gé en Rob erbij te halen. Bijna direct vanaf het begin van zijn lidmaatschap (2011) heeft Gé de functie van secretaris bekleed. Gé heeft binnen de vereniging voornamelijk ondersteunende taken verricht: als natuurgids hebben we hem nooit kunnen aantreffen, maar als schipper des te vaker en natuurlijk in zijn secretariële functie.

Kenmerkend voor Gé was zijn inzet en humor waarmee hij zijn werk uitvoerde. Het was hem nooit te veel en elk verzoek voerde hij met enthousiasme en inzet uit. We konden altijd op Gé rekenen. Tot het laatst heeft hij zoveel mogelijk deelgenomen aan de vergaderingen van het bestuur, en bestookte het bestuur met talloze mailtjes met zaken, waaraan wij allemaal aandacht moesten schenken. Ook had hij de Trouwe leden/Jubilarissendag op 13 september nog georganiseerd. Hij was geen man van veel woorden, ook niet op schrift. Gé was een stille en markante kracht binnen het bestuur en onze vereniging.

foto Toos Brink

Gé Kenter

Theo Ruiter

Afscheid van de beide schippers Theo en Gé,
bijgewoond door de familie van Gé na zijn crematie op 3 oktober.

In Memoriam Theo Ruiter

Geboren 27-03-1939, Overleden 6-09-2018

We waren er stil van, het overlijden van Theo was niet onverwacht, maar raakte onze IVN-afdeling. Het was zo' n kleurrijke IVN-er met ongekend veel talenten, over Theo is juist veel te vertellen. Hij werd 'aangenomen' als schipper, maar al snel bleek dat hij 'gouden handjes' had. Voor de opening van het Streekbos Paviljoen in 2014 heeft hij de oude wandkast in de Terp zodanig aangepast dat die precies paste in de bezoekersruimte: een schitterend resultaat. En het magazijn opgemeten, ingericht met stellingen en de oplader voor de fluisterboot, een kluswand met duizenddingenschroefjes en zo!. Ook werd hij slotenspecialist door de vele inbraken in het oude botenhuis.

Schilderen was zijn hobby, de kabouter, naambordjes of renovatie van een 100 jaar oud schilderij... hij kon het allemaal. Maar het meest op z' n plek was hij in de fluisterboot als schipper van de Wilskracht. Vertellen kon hij als geen ander en zijn verhalen over het Riet, de lisdodde en het plompenblad zijn ongeëvenaard. Iedereen genoot ervan. Ontelbare hoeveelheden schoolkinderen en familie- en vriendenpartijtjes heeft hij de schoonheid van deze omgeving laten ontdekken vanaf het water.

Omdat er behoefte was aan zoekkaarten van waterdierpjes in deze sloten heeft Theo deze zelf gefotografeerd en samengesteld. Met kennis van zaken, want hij hield van water. Twee bootrenovaties heeft hij bewerkstelligd, waarvan de laatste in 2016 nog vers in het geheugen ligt. Zijn grootste wens was een eigen boothuis (Skiphol) vlakbij het Streekbos Paviljoen en dat is gelukt. Het was een enorme inspanning om dit revolutionaire ontwerp te realiseren, maar het is fantastisch uitgewerkt, begeleid en tot stand gekomen. Tot en met zijn fatale ziekte is hij ermee bezig geweest om alles piekfijn achter te laten. Daar zijn we hem bijzonder dankbaar voor. Het is een blijvende herinnering aan een bijzonder en geliefd mens. We zullen hem zeker missen.

Met geduld krijg je prachtige plaatjes op de vreemdste plekken! Foto: Douwe Greydanus

IJsvogelwerkgroep

Douwe Greydanus

2018 Begon zo mooi met veel meldingen van IJsvogels die gezien werden en daar wordt men blij van bij het zien van een blauwe schicht. Over de gehele linie West-Friesland en de Zeevang werden deze snelle jagers regelmatig gesignaleerd. In januari kwamen er nog 54 meldingen binnen en ook februari deed er nog een schepje boven op met 58. Toen beleefden wij een korte, koude periode en dan beginnen de tenen te krommen. Daar volgde een langere vorstperiode op wat als de titel de Russische beer kreeg. In maart lagen fotografen over elkaar heen te rollen om het mooiste plaatje te maken, terwijl het ijs oprukte en een stel elkaar hoopvol aankeek. Gelukkig werd deze plek open gehouden zodat deze twee konden blijven vissen. De mensen hielden een respectabele afstand, zoals het ook behoort om ze gelegenheid tot overleven te bieden. Hoe verder de tijd verstreek, nam het aantal IJsvogels drastisch af.

Wij weten dat deze vogels het in zo'n periode tot wel 85/90% niet zullen overleven. Via de media hebben we kunnen vernemen dat op 1 maart de 13-jarige Christoph van Ingen een IJsvogeltje vereeuwigd in het ijs had gefotografeerd in een sloot in Oostzaan. De foto die de jongen deelde via zijn Instagram account bleek een hit en ging de hele wereld over. Een paar dagen later werd duidelijk dat het Natuurhistorisch Museum Rotterdam het bijzondere dier graag aan haar collectie "Dode dieren met een verhaal" wilde toevoegen... een tweede leven?

Uiteraard was het beeld in mei dat er alleen nog IJsvogels werden gezien in een deel van West-Friesland, verder werd het stil. Er bleken broedsels te mislukken door toedoen van de mens die zich opdrong voor het mooiste plaatje wat tot verstoring leidde. Uiteindelijk kunnen wij terug kijken op een redelijk resultaat van uitgevlogen jongen. In 2017 kwamen wij uit op 26 nesten met veelal 3 broedsels.

Nu maken we de balans op voor 2018: dat waren nog maar vijf nesten waarvan we denken dat er minimaal twee nesten zijn uit gevlogen. Deze jonge vogels zullen zich hopelijk kunnen verspreiden en dan nu maar hopen op een milde winter, zodat de populatie weer kan groeien.

Helpt u ook mee om de IJsvogels die u ziet aan mij door te geven? d.greydanus@ivn-westfriesland.nl

Hier het resultaat! Foto: Douwe Greydanus

Exposities

Beppie van der Wegen

We begonnen dit jaar met behulp van Syl Bajema, Annetta Kroonenburg, Lisbeth van Lintel en Ria de Graaf als eerste met de tentoonstelling over **Symbiose**. Vliegenzwam met berk en Bittervoorn met Zwanenmossel, maar ook de mieren en de Vijg.

De tweede tentoonstelling ging over **Exoten in Nederland**; Halsbandparkiet met maatje Grote alexanderparkiet, exotische insecten zoals Tijgermug, in 't water de Brulkikker en Roodwangschildpad en nog veel meer.

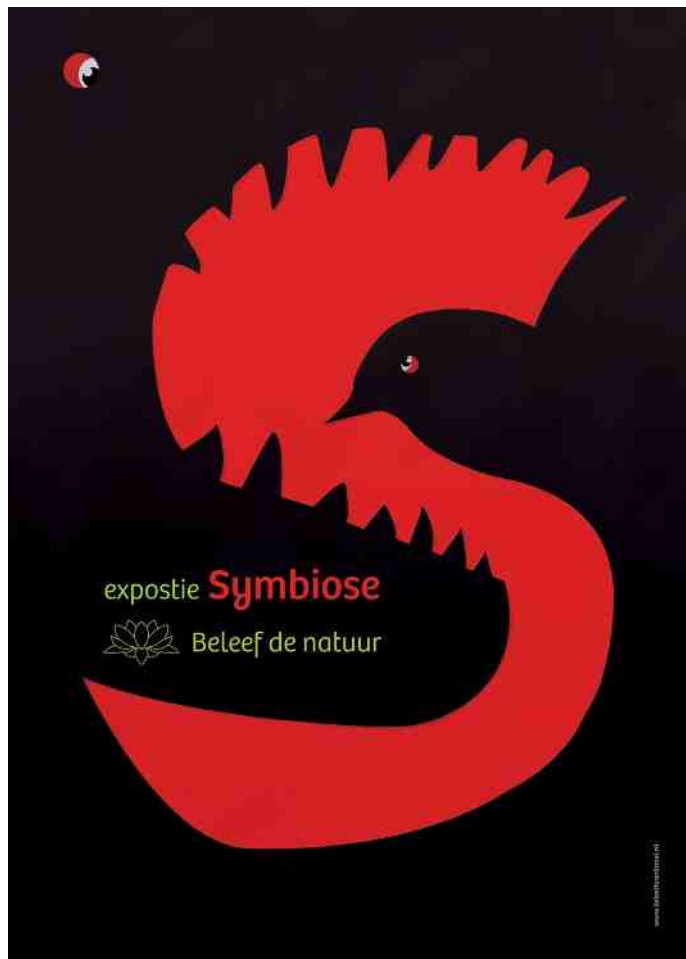
Tot slot de **Bodemdieren** tentoonstelling die nog even blijft hangen tot eind januari 2019.

Vitrine en lijstjes

Het vulen van de vitrinekast blijft af en toe nog een probleem. Het is best moeilijk deze elke keer op een leuke manier te vullen. In de zomer hebben we daar strandvondsten en mossen uit binnen- en buitenland voor gebruikt. Met behulp van Toos Brink (een echte verzamelaarster) is het weer gelukt. We mogen van haar hulp en kennis gebruik blijven maken. Mocht er nog iemand anders zijn met een goed idee voor de vitrine, laat je dan horen. Het verzinnen van inhoud voor de kleine lijstjes aan de muur is soms ook best spannend. De ene keer zijn het versjes of foto's, maar ook zijn er wel eens tekeningen gemaakt door Lisbeth.

Rundvee museum

Dit jaar werden we ook gevraagd door het Rundveemuseum in Aartswoud om mee te doen aan een grote tentoon-

den en opgezette vogels etc. uitgeleend. Dat werd best een succes!

Plannen

Voor volgend jaar hebben we al weer leuke ideeën, dus.. op naar 2019! Met dank aan Syl, Annetta, Ria, Lisbeth en Toos voor hun inzet. Een speciale vermelding nog voor al haar harde werk, enthousiasme en inzet gaat naar Ria de Graaf. Zij heeft bij de laatste expositie-vergadering van 2018 afscheid van ons als team genomen. We wensen haar het allerbeste toe met de extra tijd die ze nu over heeft voor haar man en familie. We gaan je missen Ria!

Ledenadministratie

Colette de Klerk

Het jaar 2018 zijn we gestart met 295 leden. In de loop van het jaar tot op heden zijn er 13 nieuwe leden bij gekomen en hebben 7 leden hun lidmaatschap opgezegd. Het IVN West-Friesland telt per 25 november 2018 302 leden.

We verwachten 2018 af te sluiten met 302 leden. De opbouw van dit ledental is als volgt: 6 ereleden, 6 donateurs (automatische incasso), 17 huisgenootleden, 24 handmatig betalende leden (accept giro) en 249 automatisch betalende leden.

Weidevogelwerkgroep

P. Tjeertes

Algemeen

Onze startavond was dit jaar op 27 maart, zo'n 2 weken later dan gebruikelijk, dit vanwege de volle agenda van de inleider. Gelukkig was dit geen probleem, want door het uitzonderlijk koude voorjaar waren er nog geen nesten om te beschermen.

Na de mededelingen over de indeling van de vrijwilligers over de te beschermen percelen en de werkwijze van beschermen kwam Roelf Hovinga aan het woord. Roelf is boswachter bij Staatsbosbeheer en werkzaam in ons gebied. Wij hadden hem uitgenodigd om te vertellen over de leefwijze van de Vos, omdat we dit dier regelmatig tegenkomen bij de nestbescherming. Roelf gaf nuttige tips over de leefwijze en het gedrag van de Vos en hoe je zijn aanwezigheid in het veld kunt herkennen. Het verloop van het seizoen en de resultaten staan verderop in dit verslag beschreven.

De slotavond was op 3 september bij de fa. Manus Laan in Andijk. Op dit bedrijf wordt jaarlijks in West-Friesland ca. 350 ha bloemkool geteeld. Om aan de vraag in de winter te voldoen hebben ze ook nog een groot areaal in Spanje. Aan de hand van een Power Point presentatie door Manus kregen we een goed beeld hoe het bedrijf georganiseerd is. Indrukwekkend om te zien hoe alles op elkaar wordt afgestemd om elke dag weer verse bloemkool in de winkels te krijgen. Daarbij werken ze van harte mee aan nestbescherming, omdat de natuur in hun teelten een belangrijke plaats inneemt.

Overzicht van weidevogelseizoenen 2018

Het weer

De zomer van 2018 zullen we ons blijven herinneren als zeer warm en droog tot aan oktober. Hieronder volgen de details van de maanden die voor het broedseizoen van belang waren. De winter was zacht, februari was droog en

koud, met vorst op het einde van de maand. Begin maart was nog koud, daarna zacht, gevolgd door een vorstperiode in de derde week, vervolgens weer normale temperaturen, maar droger dan normaal. April was gemiddeld zeer zacht en nat. Mei startte koel, maar het werd steeds warmer. Eind van de maand was zeer warm. Er was weinig neerslag. Ook juni was zeer warm en droog. Kieviten die in hun territorium zijn gebleven tijdens de vorstperiode kregen het zwaar. Waarschijnlijk heeft een deel het niet overleefd. Van de Kieviten die toen zijn weggetrokken is mogelijk een deel niet teruggekomen. Dit zou mogelijk een verklaring kunnen zijn voor het feit dat er veel minder kievitsnesten zijn gevonden.

De nesten

De eerste eieren Noord-Holland IVN-West Friesland

Kievit: 20 maart, 23 maart

Grutto: 2 april, 12 april

Scholekster: 4 april, 10 april

Tureluur: 9 april, 25 april

Onze eerste nesten zijn altijd wat later dan de eerste van Noord-Holland. Maar als gevolg van de koude in maart, zijn de vogels dit jaar ongeveer 10 dagen later gaan broeden dan in 2017.

Beschermingsresultaten

Zie tabel 1. In totaal hebben we 543 nesten beschermd. Dat zijn er 191 minder dan vorig jaar. Een achteruitgang van 26%. De achteruitgang betreft vrijwel alle soorten. Van de Grutto bedroeg de achteruitgang 44%, bij de Kievit 24%, bij de Scholekster 17% en bij de Tureluur bedroeg de achteruitgang 52%. In heel Noord-Holland is de Grutto met 23% achteruit gegaan, de Kievit 23%, de Tureluur 15%. De Scholekster nam in Noord-Holland met 12% toe.

Het lijkt wel of we nu op een kantelpunt zitten. We hebben sinds 2012 steeds tussen de 600 en 700 nesten gevonden. Door achteruitgang van gunstige leefgebieden is het aantal vliegvlugge jongen steeds onder het niveau gebleven waarop een populatie stabiel blijft. Dat kan tot gevolg hebben dat de populaties verouderen en er steeds meer vogels dood gaan dan er bij komen. Bij Grutto's, die lang

Tabel 1 Legsels per jaar en soort: selectie 2018, groep NH37 Weidevogelbeschermingsgroep IVN West-Friesland

Soort	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Bergeend					1					
Bontbekplevier	2	1			9	4	1			
Bruine kiekendief					1					
Fuut				1						
Gele kwikstaart		2	5		4	2	3	1		2
Graspieper			2					2		
Grutto	139	134	98	74	95	71	68	83	84	47
Kievit	587	626	613	434	389	359	380	501	448	340
Kleine plevier										1
Kluut	1	4	12	1	2	11	20	2		1
Krakeend		1	2	1				4		
Kuifeend	6	6	4	3	5	3	4	5	14	4
Meerkoet	3	7	2	6	2	3		1	2	2
Scholekster	155	162	182	134	145	159	121	157	150	124
Slobeend	7	13	2	4	2	1	2	6	2	6
Tureluur	73	72	55	33	30	31	20	29	33	16
Veldleeuwerik		2	3		4	1	2			
Wilde eend	1	8	4	1	2	4	2	1		
Zomertaling									1	
Subtotaal	974	1038	984	692	691	649	623	792	734	543

Tabel 2 Legsels per soort: selectie 2018, groep NH37 Weidevogelbeschermingsgroep IVN West-Friesland

Soort	Totaal	Bekend	Uit	Niet uit	% uit	Predatie	Bew	Werk	Verl	Ov	Onb
Graspieper	2	2	2	0	100.00	0	0	0	0	0	0
Grutto	47	28	26	2	92.86	0	0	0	2	0	0
Kievit	340	233	177	56	75.97	11	1	26	18	0	0
Kleine plevier	1	0	0	0	0.00	0	0	0	0	0	0
Kluut	1	1	1	0	100.00	0	0	0	0	0	0
Kuifeend	4	4	4	0	100.00	0	0	0	0	0	0
Meerkoet	2	2	1	1	50.00	1	0	0	0	0	0
Scholekster	124	77	61	16	79.22	4	0	8	2	2	0
Slobeend	6	2	2	0	100.00	0	0	0	0	0	0
Tureluur	16	10	10	0	100.00	0	0	0	0	0	0
Subtotaal	543	359	284	75	79.11	16	1	34	22	2	0
% van bekend resultaat			79.11	20.89		4.46	0.28	9.47	6.13	0.56	0.00
Aantal 10											

leven, zie je dat eerst niet, totdat de oude vogels sterven en het gebrek aan aanwas zichtbaar wordt. Bij de Kievit kan dit jaar de teruggang voor een deel verklaard worden door de vorstperiode in maart. Zie tabel 2.

Predatie is 4,46 %. Dat is iets hoger dan vorig jaar. Maar altijd nog erg laag, vergeleken met andere delen van Noord-Holland. Door werkzaamheden ging bijna 9,5% van de nesten verloren tegen 7 % vorig jaar. Misschien een aanwijzing dat de werkintensiteit op het land toeneemt. Het percentage verlaten nesten is gedaald van 8,6% naar 6,13%. Van de 543 nesten die zijn gevonden weten we van maar 359 of ze zijn uitgekomen. Dus van 34% van de nesten weten we niet wat er mee is gebeurd. Het zou mooi zijn als we dat volgend jaar kunnen verbeteren.

Van de bekende nesten kwam 79% uit. Dat is 3% minder dan vorig jaar, maar nog altijd heel erg goed.

De gegevensinvoer

Van de 13 zoekgroepen hebben er 12 zelf de gegevens ingevoerd. Dit is een mooi resultaat.

Conclusie

Vroegbroeders hadden het moeilijk door de vorst. April was gunstig voor jonge vogels. Mei en juni waren te droog. Hopelijk is de dip in het aantal gevonden nesten van tijdelijke aard. Volgend jaar zal het ons leren.

Werkgroep Knotten

Jacobje Visser

Afgelopen jaar is onze werkgroep knotten hoogstwaarschijnlijk 16 keer eropuit getrokken om op mooie westfriesse erven de knotbomen van hun takken te verlossen. Op een knotzaterdag trekken we er gemiddeld met 14 personen op uit om de klus te klaren. In de pauze worden we door elke eigenaar verwend met koffie en iets lekkers, zodat we vol energie de tweede helft van de ochtend kunnen zagen. Driemaal dit jaar waren nog niet alle bomen gezaagd om half één als de zaterdagochtend er op zit. Dit is opgelost door een aantal vrijwilligers op een doordeweekse dag. Twee keer is in 2018 het knotten op zaterdagochtend afgezegd. Eenmaal hebben we niet geknot in verband met ijskoude noord-oosten wind wat een gevoelstemperatuur -15/20 °C tot gevolg had. De andere keer is het afgezegd vanwege veel regen en harde wind. Veiligheid voor de knotters is prioriteit.

Onze groep bestaat nog steeds uit 18-20 personen. Tweemaal dit jaar zijn we bijgestaan door stagiaires van de opleiding tot natuurgids die met ons mee hebben geknot. Inge Smit heeft in november wegens gezondheidsproblemen na 15 jaar haar werkzaamheden bij de knotgroep helaas moeten beëindigen.

In totaal zullen er dit jaar ca 400 bomen worden geknot. Het gaat daarbij vooral om knotwilgen; er zijn in 2018 slechts 9 knotessen gezaagd. We hebben ca. 20 knotadressen. Aangezien de slieten de laatste jaren harder lijken te groeien dan voorheen en we geen gevaarlijk dikke takken willen zagen, worden de wilgen tegenwoordig om het jaar geknot. Hierdoor hebben wij momenteel een behoorlijk volle knotagenda. Die agenda loopt van november tot eind maart zodat we nestelende vogels niet verstoren.

Jaarlijks knotten we handmatig tussen de 300 en 400 bomen. Ons uitje ging dit jaar naar kwekerij Barendse op Agriport in Middenmeer. Daar kwamen we met 14 knotvrijwilligers alles te weten over het kweken van oranje, groene en rode paprika's en over de kweek van tomaten. Daarnaast kregen we uitleg bij de aardwarmte installatie die de kassen deels verwarmt. De ochtend werd afgesloten met een uitgebreide lunch bij Van der Valk in Hoorn.

Knotbomen op de camping van de familie Spijker
Foto: Rob Rijswijk

Werkgroep Egboetje

Ria de Graaf

Nacht van de nacht met op de achtergrond "lichtvervuiling"
Foto: Jan Flink

Het jaar is weer omgevlogen met drukke en minder drukke dagen. De algemene werkzaamheden op het terrein werden weer verricht door een beste ploeg onder leiding van Gerard, die ook voor de koffie en koek zorgde. Ook is het gewoon gezellig om samen te werken en een bakkie doen is daar een belangrijk onderdeel van. Daarnaast is het, bijna als bijkomstigheid, prettig voor bezoekers als ze niet door de brandnetels hoeven te lopen.

We zijn blij met het toilet, letterlijk en figuurlijk een hele opluchting. En dan de lang gewenste veilige ladder, die in augustus o.a. door middel van donaties is verkregen. Een goed gevoel om weer veilig ermee aan de slag te gaan.

Het bezoekersaantal is nogal wisselend. We merken dat een activiteit met levende beestjes duidelijk meer bezoekers trekt dan bijvoorbeeld een lentewandeling. Hier gaan we ons dus over buigen. Het record was wel de vrijlating van de Egeltjes op 14 april. Dit zorgde voor een file op de Liederik en een gezellige drukte van zeker meer dan 150 bezoekers bij ons op het terrein, die de Egeltjes kwamen uitzwaaien. Eerst luisteren naar het verhaal waarom ze bij de Bonte Piet waren gebracht en daarna even vasthouden natuurlijk. Nadat ze nogmaals goed werden bekeken en er een mooi plekje was uitgezocht gingen deze gezonde Egels hun vrijheid weer te gemoet. Na afloop togen de kleine bezoekers met een kleurplaat en de grote bezoekers met heel wat opgedane kennis weer huiswaarts.

Waterdierpjes, kriebelbeestjes, slootdierpjes en de vleermuisenwandeling mochten op aardig wat bezoekers rekenen. En niet te vergeten de nacht van de nacht, wat een pracht zo in het donker te lopen en de sterren te tellen.

Schoolkinderen vinden het een prettig en rustig terrein zonder loslopende honden! Als extra attractie hadden we dit jaar wel een koppel los gelaten krielkippen..

Ruud is actief met de terreinveranderingen bezig en er gaan een flink aantal bomen ruimte maken voor meer biodiversiteit.

siteit. We hopen ook de poel en een sloot te gaan verbreden opdat ook daar meer soorten op af gaan komen. De bloembedden hebben het ondanks de droogte toch nog goed gedaan en we kijken uit naar het komend jaar. We zijn vooral nieuwsgierig of de groei en bloei zich zodanig voortzet dat de omheining zou kunnen worden verwijderd. Konijnen zijn leuk, maar vormen soms een belemmering in de ontwikkeling zoals wij die hadden voorgesteld. De plantenkennis van Ellen van Troost moeten we helaas gaan missen. Zij gaat het wat rustiger aan doen in haar directe omgeving, maar we zijn blij met alles wat we van haar hebben kunnen leren op het gebied van planten.

De plannen voor het komende jaar zijn alweer gesmeed en net als vorig jaar,ons motto: **er met z'n allen naar streven, op een plezierige manier en met de nodige gezelligheid actief te zijn in "Het Egboetje".**

Cursussen

Astrid Bijster

Natuurgidsenopleiding

De eerste helft van 2018 stond in het teken van de Natuurgidsenopleiding. De opleiding begon in januari 2017 en duurt anderhalf jaar. In 2018 waren er 15 cursusbijeenkomsten, 6 eindpresentaties en diverse keren tussenoverleg met het cursusteam. De Natuurgidsenopleiding eindigde met een diploma-uitreiking voor 23 cursisten tijdens een eindweekend op Texel, ook georganiseerd door het cursusteam. Een behoorlijk intensieve tijd, zowel voor het cursusteam als voor de cursisten. In september volgde er nog een laatste eindpresentatie van 1 cursist, gevolgd door een diploma-uitreiking voor de laatste 3 cursisten. In totaal hebben 25 cursisten het diploma natuurgids gehaald en 1 cursist een certificaat. In september heeft het cursusteam, samen met de meeste docenten, een uitstapje gemaakt naar Sow to Grow in Enkhuizen, gevolgd door een lekker etentje bij Geert en Jans thuis. Met veel dank aan de kok Jans. Het cursusteam voor de Natuurgidsenopleiding bestond uit Geert Veldhuis, Ria de Graaf, Anna Frederiks,

Laatste 3 diploma's natuurgidsen uitgereikt: Frans Jongeleen, Saskia Jackson en Truuske Schaper.

Foto: Astrid Bijster

Het Egboetje Dec. 2018

Jan Flink

Het RSW is volop bezig in het Egboetswaterterrein om het teveel aan elzenbomen er tussenuit te halen. Daardoor komt er meer licht en krijgen andere struiken en planten kans om te groeien en dan zal ook de wildgroei van de vele brandnetels af gaan nemen. Dan kan de differentiatie in de vegetatie toenemen en in het gevolg de insecten en vlinderstand.

Beppe van der Wegen, Theun de Jong en Astrid Bijster.

Docentenopleiding IVN

Ria de Graaf van het cursusteam deed mee aan een docentenopleiding van het landelijke IVN om haar docentvaardigheden te vergroten. Deze opleiding bestaat uit 4 zaterdagen. Natuurgidsencursist Marian Torenbeek en cursusteamlid Astrid Bijster waren tijdens 2 cursuszaterdagen samen docent van deze opleiding.

Schoolgidsencursus

In het najaar zou een schoolgidsencursus beginnen op dinsdagochtenden samen met de scholenwerkgroep. Helaas kwamen er maar 5 aanmeldingen binnen en dat is te weinig om te starten met deze cursus. Jammer genoeg lukte het niet om deze op tijd in de krant te krijgen.

Plannen voor 2019

Op het moment van de uiterste inleverdatum voor de Alchemilla hebben we nog geen overleg gehouden over het jaarplan. Wel hebben we al verschillende opties die we kunnen uitwerken. In volgende Alchemilla's volgt meer.

Eerste plannen voor 2019

- Een cursus in het kader van NL Zoemt. Een korte cursus over het belang van bijen, bijenplanten, insecten en wat mensen kunnen doen in dit kader;
- 1 of 2 verdiepingscursussen;
- Een groencursus;
- Eventueel toch een verkorte schoolgidsencursus?
- Verder organiseren 3 verse Natuurgidsen van de afgelopen NGO een jeugdcursus in het najaar van 2019.

Werkgroep Ecoproject

Louis van Wegen

Het ecologische samenwerkingsproject van Recreatieschap Westfriesland met het IVN West-Friesland is nu alweer 22 jaar onderweg. Continuïteit is voor vrijwilligerswerk vaak moeilijk, maar in dit geval is het gelukt om het beheer elk jaar weer uit te voeren. Daarvan hebben we veel geleerd en dit gebied populair gemaakt bij natuurliefhebbers o.a. door de aanwezigheid van IJsvogels. Die maken dankbaar gebruik van het kraakheldere water dat vol zit met leven. Dit in tegenstelling tot de sloten in de rest van de regio, die bijvoorbeeld jaarlijks in september volgroeien met kroos.

IVN-leden en spontane vrijwilligers snoeiden takken en sleepten ze naar de takkenrillen, midden voor organisator Willem Kaagman en rechts voor IJs Toxopeus
Foto: Louis van Wegen

Net als voorgaande jaren organiseerden we weer een hooidag en we deden mee aan de landelijke Natuurwerkdag. Iedereen kon dit weten door berichtgeving in huis-aan-huiskranten; dit jaar stonden we zelfs vermeld in de gemeenterubriek van de gemeente Enkhuizen.

Uiteraard stonden we zoals elk jaar weer in de activiteiten-agenda van onze eigen organisatie. De toeloop van niet-leden was uitzonderlijk groot! Het was supergezellig en er werd veel gepraat over groene aangelegenheden. Het groepje vaste IVN-leden neemt gestaag toe, nieuw is IJs Toxopeus die zich aanvankelijk aanmeldde voor de Werkgroep Duurzaamheid maar in het Ecoproject lekker zijn handen uit de mouwen steekt.

De explosie van Rode kornoeljes en andere struiken die ontstond na het kandelaber en vellen van de schietwilgen blijft onze aandacht vragen. In het voorjaar plaatste ik een oproep voor hulp bij het snoeien op facebook. Enkele reacties verzochten deze actie door te wijzen op het broedseizoen. Uitleg over de aard van de werkzaamheden was niet aan ze besteed.

Op sommige plekken naderen we het streefbeeld van stabiele begroeiingen bestaande uit veel soorten planten. Het is een kwestie van lange adem om dat overal te bereiken. Dit doen we door het juiste beheer en gedeeltelijke herinrichtingen. Met een adviseur van Landschap Noord-

Holland hebben we die mogelijkheden in augustus onderzocht. Dit zal leiden tot een opvolger voor het eerste meerjarenplan voor beheer en herinrichting dat in 2008 het licht zag.

Dit jaar maakten we een plan voor een gedeeltelijke herinrichting van de zonnigste weide bij de beestenboet. Hiervoor kregen we de handen op elkaar van het Recreatieschap Westfriesland. Het betreft ophoging van het bloemenveld door kalkrijk zand aan te voeren en vervolgens door de grond heen te mengen. Zo willen we een vlak veld met zware, voedselrijke klei omvormen. Het resultaat moet een hobbelig veld / kadettenland / kreekrug worden met een soort zavelgrond. Op deze plek is de kans groter dat wilde bijen gangen graven, omdat de grond zanderig is. Planten die we kennen van bijvoorbeeld de Westfriese Omringdijk, maar weinig of niet in het streekbos groeien, krijgen hier een kans. Duizendblad, Groot streepzaad, Gewone margriet, Knoopkruid, Hopklaver, Glad walstro, Boerenwormkruid e.d. bloeien later in de zomer ook nog. Dit maakt het Ecoproject aantrekkelijker om kennis te delen over biodiversiteit.

Voor het dekken van de kosten dachten we op de eerste plaats aan de gemeenten die in 2016 besloten hebben tot het Natuur- en Recreatieplan voor Westfriesland. In het Natuur- en Recreatieplan hebben de gemeenteraden van de zeven Westfriese gemeenten vastgesteld dat het toenemend aantal recreanten opgevangen moet worden zonder daarvoor meer recreatiegebied in te richten.

Tegelijk is ten doel gesteld om de biodiversiteit te verhogen en inwoners van Westfriesland te informeren 'hoe zij met groen in hun omgeving kunnen bijdragen aan meer biodiversiteit'. Sinds de vaststelling van het plan is de natuur juist verder onder druk komen te staan. Voorbeelden hiervan zijn de aanleg van de Westfrisiaweg, dempen van moerasgebied Het Sluftertje in Enkhuizen waarbij zeven hectare groen van het aardoppervlak verdween en de kap van essen waardoor een heel bosperceel van Staatsbosbeheer in De Weelen is veranderd in een kapvlakte. Dit plan voor het Ecoproject biedt de gemeenten een handvat om tegenover het recente verlies van biodiversiteit een heel bescheiden positieve ontwikkeling te realiseren.

De zonnigste plek van het Ecoproject is jaarlijks bijna bloemloos vanaf eind augustus

Foto: Louis van Wegen

Voor het zoeken naar draagvlak voor dit plan onder de natuurliefhebbers van Westfriesland is een filmpje handig. Met een kort filmpje is duidelijk uit te leggen hoe natuureducatie en biodiversiteit geholpen zijn met een bloemrijke plek in het Ecoproject. In ons jaarplan voor 2018 is het maken van zo'n filmpje opgenomen en in het zomernummer van de Alchemilla deed ik een oproep. Ondanks dat er geen budget voor is gaan we het toch proberen.

In 2018 is het precies vijftig jaar na het rapport 'Grenzen aan de groei' van de Club van Rome. Hoogste tijd om te stoppen met groeien ten koste van de natuur en goede ideeën tot wasdom te laten komen ten gunste van de natuur. Dit jaar was voorlopig de droogste en heetste zomer ooit en dat was te zien aan de paddenpoel. 'Ellek nadeel heb ze voordeel' zei Johan Cruyff.

Het nadeel was dat het waterniveau zo laag kwam te staan dat de vissen die er in zwommen dreigden droog te vallen. Ko Markusse kon ze redden van de dood door ze uit het overgebleven plasje te pakken en naar de sloot aan de Westzijde te brengen. Het voordeel is dat er volgend jaar geen vissen meer in de paddenpoel zwemmen, zoekend naar de eitjes van padden en kikkers om ze op te vreten.

Werkgroep Duurzaamheid

Geert Veldhuis

De Werkgroep Duurzaamheid is vooral gericht op biodiversiteit als onderdeel van een veel omvangrijker begrip.

Duurzaamheid met onderwerpen als klimaatverandering, opwarming van de aarde, verstandig gebruik en beheer van grond- en afvalstoffen. De werkgroep is in 2018 maar 3x bij elkaar geweest, mede door onze kleine en ook op andere IVN-vlakken bezetting met Louis van Wegen, Astrid Bijster, Eleonora de Boer en ondergetekende. Gelukkig hebben in oktober 2 nieuwe leden zich aangesloten bij de werkgroep nl. Ids Toxopeus en Renée Petersen, zodat onze plannen voor 2019 weer vastere vormen kunnen krijgen.

PLANNEN 2018

Opzet jaarprogramma Werkgroep Duurzaamheid 2018.

- Jaarthema : 'Biodiversiteit in de bodem' .
- Voorjaar : herhaling cursus en excursie 'Meer leven in je tuin' .
- Zomer (begin juli) 'Groenwandeling in de stad' , dit jaar in Medemblik m.m.v. enkele nieuwe IVN-gidsen.
- In Weekend van de Wetenschap (6/7-10-2018 ?) Microscopisch Bodemonderzoek (met bekende ingegraven beertjes).
- Najaar: Jaarlijkse Kringloopwandeling in het Streekbos.
- Lezing over bodemonderzoek door Michiel Swüste (Hoogheemraadschap) en/ of Tjalling James.
- PR-filmpje over (Werkgroep) Duurzaamheid voor website.
- Afstemming met tentoonstellingsgroep over jaarthema: Biodiversiteit in de bodem.

- Uitbreiding van deze kleine werkgroep, bestaande uit Astrid Bijster, Louis van Wegen, Eleonora de Boer en Geert Veldhuis (coördinator) met meer leden.

ACTIVITEITEN 2018

Van bovenstaande plannen zijn de volgende tot uitvoering gekomen:

1. Op 25 april is de cursus 'Meer leven in je tuin' herhaald in de tuin van Groei en Bloei-lid Theo van der Jagt aan het Westeinde in Enkhuizen, gevolgd door een fietstocht door de nieuwbouw van Bovenkarspel langs nog een paar voorbeeldtuinen.

Het doel was, tuinvrijwilligers laten zien hoe tuinen meer biodivers gemaakt kunnen worden. Dit jaar was het thema: bodemverbetering als basis voor biodiversiteit. Naast 3 werkgroepsleden en onze gastheer en zijn vrouw waren er nog 5 tuinvrijwilligers aanwezig van enkele vrijwilligersorganisaties van diverse gemeenten.

2. Op 21 oktober heeft Astrid Bijster kinderen (en hun ouders) laten kennismaken met het bodemleven: er konden door de deelnemers zelf bodemdiertjes gevangen en in het SP met loepjes en microscoop bekeken en gedetermineerd worden aan de hand van zoekkaarten. Astrid had daarbij hulp van 2 pas afgestudeerde studenten Toegepaste biologie, nl: Sophia Satter en Joren Bruggink.

3. Op 11 november heeft de geplande jaarlijkse Kringloopwandeling plaatsgevonden in het Streekbos onder leiding van Astrid Bijster. Helaas was de belangstelling op die dag voor dit onderwerp gering.

4. In overleg met de Werkgroep Duurzaamheid is het de tentoonstellingsgroep gelukt in het najaar een prachtige tentoonstelling over bodemleven te maken voor onze benedenzaal in het SP.

5. Uitbreiding van de werkgroep is ondertussen gerealiseerd zoals boven beschreven.

PLANNEN 2019

1. Zandwal in het Ecoproject, ter bevordering van biodiversiteit van schrale zandgrond-minnende planten en insecten, zoals zandbijen.

2. Meewerken aan (en misschien wel beheren van) een bijenlint op diverse trajecten langs de stoomtramspoorbaan van Hoorn naar Medemblik in samenwerking met Museum Stoomtram te Hoorn.

3. Voortzetting van het project 'Meer leven in je tuin' in combinatie met Groenwandelingen in de Stad. Doel: bevordering van biodiversiteit door meer groen in de stad. Beoogde steden: Medemblik en Stede Broec

4. Verder ontwikkelen van plannen voor een voedselbos door - bezoeken van een voedselbos elders, - overleg met RSW, - eigen onderzoek naar geschiktheid van de bodem op de geplande plek.

5. In het Weekend van de Wetenschap (eerste weekend oktober) bodem en kringlopen in combinatie laten terugkomen.

6. Onderwerp 'Kringlopen' in alle excursies laten terugkomen.

7. Aanzet tot aanleg van een Tiny forest in één of meerdere Westfriese gemeenten.

Inventarisatie Streekbos

Hans Verhoeven

Wat is het toch weer leuk om elke maand door het Streekbos te lopen en de seizoenen voorbij te zien trekken. We hebben een redelijk vaste groep die vaak aanwezig is, maar dat is echt niet nodig om met ons mee te genieten: iedereen mag meelopen en kennis op doen.

Doelstelling van de inventarisaties:

1. Kennis over het gebied verkrijgen
2. Nieuwe soorten planten, paddenstoelen en dieren ontdekken
3. Kennis aan elkaar doorgeven
4. Gidsen voorbereiden op hun excursies
5. De kennis gebruiken om aanpassingen te doen aan het terrein om de biodiversiteit te vergroten.

Januari 5 deelnemers, februari 1 deelnemer, maart 4 deelnemers, april 6 deelnemers, mei 5 deelnemers, juni 7 deelnemers, juli 8 deelnemers, augustus 6 deelnemers, september 5 deelnemers, oktober 7 deelnemers, november 5 deelnemers en december nog onbekend.

In 2018 hebben we wat meer gekeken naar kleine beestjes zoals kevers, spinnen, zweefvliegen, slakken en ander gespuis. Dit moet nog op een rijtje worden gezet en weer in de mappen in de lessenaar die in onze ontvangstruimte staat worden verwerkt. Leuk is: hoe meer ogen, hoe meer er wordt gezien. En bij terugkomst na de inventarisatie snel alles opzoeken in de determinatiegidsen, onder het genot van een kop koffie of thee.

In februari 2019 heeft de KNNV-uitgeverij beloofd determinatiegidsen uit te brengen over kevers, zweefvliegen en mieren. Die willen we aanschaffen en gebruiken voor verdere determinatie van ons kleine gespuis in het Streekbos.

Lieveling foto Wil Stelling

Tuinwolfspin foto Wil Stelling

Regelmatig lopen er mensen mee die in de Paddenstoelenstudiegroep zitten. Dat levert veel nieuwe soorten op. Omdat het elk jaar anders is (droger of juist natter, warme of koude periodes) is het steeds weer een verrassing wat er nu weer ontdekt wordt. Dit jaar was een slecht paddenstoelenjaar. Wil Stelling houdt dat allemaal bij en jaarlijks komt er een 'jaaroverzicht' van de soorten die in het Streekbos zijn genoteerd. De lijst is ook in de paddenstoelenmap terug te vinden in de lessenaar.

Gele korstzwam foto Hans Verhoeven

Alle gegevens worden altijd gedeeld met de Ecowerkgroep van Louis van Wegen. Op grond van het voorkomen of ontbreken van soorten kunnen beslissingen worden genomen om het gebied iets aan te passen of aan te vullen met bijvoorbeeld besdragende planten voor vogels of nectardragende planten voor insecten. Steeds weer in die biodiversiteit beter te maken.

Ik wil iedereen uitnodigen om een keer op de 2e zaterdag van de maand mee te lopen. We beginnen om 9.00 u met een kopje koffie of thee en gaan dan gewapend met verrekijkers (aanwezig bij het IVN) en fototoestellen het terrein in. Zo'n wandeling kan soms wel 3 uur duren omdat we zo veel leuke waarnemingen doen. En, zoals gezegd, het is altijd lekker napraten en opzoeken wat we niet weten. Je mag natuurlijk ook halverwege afhaken als er andere afspraken zijn. Niets is verplicht.

Pimpelmees vindt zijn woning. foto Hans Verhoeven

Arrangementen

Frieda Bus, coördinator Arrangementen

Het IVN heeft in 2018 10 arrangementaanvragen, soms een combinatie van varen en wandelen. De inkomsten waren ongeveer € 1.680,00. Na het overlijden van Theo Ruiter was het even zoeken naar de goede afspraken tussen Han (fluisterboot) en Frieda (wandelingen) = combinatieaanvraag. Wij hebben afgesproken dat als het een combinatieaanvraag is Frieda dit, om verwarring te voorkomen, financieel en organisatorisch zal afhandelen.

Hans Verhoeven en ik verwerken samen de aanvragen 'IVN arrangementen'. Het is altijd even zoeken naar een IVN-gids die passend is bij aanvraag, maar dankzij het enthousiasme van de IVN-gidsen komt het gelukkig altijd goed.

De aanvragen waren ook dit jaar zeer divers: in leeftijdsgroep variërend van pubers tot bejaarden werden de volgende arrangementen gegeven:

Op 29 april werd na enig vooroverleg de 1ste Bio-walking gegeven. Bio-walking is ontstaan uit een samenwerkingsverband tussen het IVN-Landelijk en de Diabetes Vereniging Nederland. Het doel is het stimuleren van wandelen voor deze doelgroep. Hanneke Reijn is ons IVN-aanspreekpunt. In 2018 was dit een cyclus van 6 wandelingen. De eerst wandeling begon met 6 wandelaars. In de 6e wandeling liepen er 20 personen mee, een duidelijke groei.

Totale deelname: 65 personen in 6 wandelingen. Wordt vervolgd in 2019.

Op 12 mei heeft de weidevogelwerkgroep Noorder Koggen een boeiend arrangement voorgeschoteld gekregen en wel, varen en wandelen. De reacties waren zeer positief.

Totale deelname: 30 personen.

Op 9 juni vaartocht door het Streekbos en de geschiedenis van West-Friesland. Schipper is Gerard Bus.

Totale deelname: 25 personen.

10 en 12 juli. De schippers ontvingen in 2 dagen 6 klassen van het Martinus College. Thema: 'varen met verhalen'.

Totale deelname: 120 personen.

20 juli. Schoolreisjemorgen. Er is een rooster gemaakt om de 7 groepen, kleuters - groep 7, een afwisselende morgen te bezorgen.

Totale deelname: 85 personen.

24 augustus. Fietstocht o.l.v. Tjalling met als thema '40 jaar Grootslag na de ruilverkaveling'.

Totale deelname: 85 personen.

15 september. De familie Schaper is 25 jaar getrouwd en heeft een IVN wandeling aangevraagd. Wandeling in het Dwaalpark te Hoorn o.l.v. Theo Neefjes.

Totale deelname: 31 personen.

26 september. ENZA zaden heeft een personeelsuitje, georganiseerd door Willem Kaagman.

Totale deelname: 63 personen.

27 september. De internationale organisatie Fleuro select heeft dit keer het jaarlijkse uitje in West-Friesland met als sluitstuk een arrangement bij het IVN. Organisatie o.l.v. Gé Bentvelsen.

Totale deelname: 85 personen.

25 oktober. Herfstvakantie in het Robbenoordbos, een kinderfestijn. O.l.v. Ria de Graaf en Jan Flink was het natuur-genieten voor deze kinderen.

Totale deelname: 28 personen.

8 november. Schoolexcursie 'herfst in het bos'. Het kan gebeuren dat een schoolexcursie moet worden afgehandeld als zijnde een 'arrangement'.

Totale deelname: 26 leerlingen.

Aantal deelnemers van de 11 arrangementen is 643 personen

Nummer 3, 4 en 10 zijn scholenaanvragen met 231 leerlingen, financieel zijn ze verwerkt als een 'arrangement'.

IJgenweis

Het IVN heeft een goede samenwerking met het restaurant IJgenweis. De aanvragers willen soms het arrangement combineren, een IVN-activiteit met een lunch of diner. De aanvragers kunnen altijd bij het IVN terecht voor een arrangement, maar helaas is IJgenweis weleens volgeboekt. Ik wil de IVNers bedanken, zij hebben zich ingespannen om de deelnemers een leuke en leerzame excursie te geven waar ze met plezier aan terug zullen denken.

Roodporiehoutzwam foto Wil Stelling

Paddenstoelenstudiegroep

Wil Stelling

2018 Was een slecht jaar voor de paddenstoelen. Normaal komen we in de maanden januari, februari en maart bij elkaar, maar door de weersomstandigheden is dat maar 1 maal geweest. Ook in september, oktober en november waren de weersomstandigheden ongunstig voor de groei van paddenstoelen in ons gebied.

De vorig jaar aangekondigde aanschaf van een camera die op de microscoop geplaatst kan worden, is daarom ook voorlopig uitgesteld. Op de bijeenkomsten van de Paddenstoelenstudiegroep komen gemiddeld 6 tot 8 personen. We hopen voor 2019 op een beter seizoen.

PR en Persberichten

Toos Brink

We hebben nog twee maanden te gaan voor 2019 en er komen nog acht zondagactiviteiten in de spotlights. Frieda Bus stelt alle activiteiten en het jaarprogramma samen; ik doe het uitvoerende PR-werk. Er verandert veel op digitaal gebied en in medialand en daar komen we nog goed mee weg. Maar of dit zo blijft kan ik niet zeggen. Persberichten zijn een belangrijk, gratis onderdeel binnen onze organisatie en die taak wil ik graag goed overdragen.

Persberichten

Een passende foto bij het bericht aanleveren is bepalend voor plaatsing, maar tijdrovend en moet aan een aantal voorwaarden voldoen. Het NH Dagblad en het WF Weekblad zijn voor ons de belangrijkste bronnen voor bezoekers. Ook worden de berichten vaak in diverse gemeentepagina's opgenomen. Opvallend is dat de landelijke acties in 2018 meer bekendheid kregen in de kranten. Om gratis posters / uitdeelmateriaal te krijgen wordt de bewuste activiteit landelijk aangemeld en op hun website genoemd. Totaal zijn er 85 IVN-persberichten aan de media, subsidianten en websites verzonden, waarvan het merendeel is geplaatst. Plus nog een aantal verslagen voor onze IVN-website die Rob den Hartog up-to-date onderhoudt.

De pers zelf besteedt (iedere maand gratis) aandacht in een uitgebreid persartikel met persfoto, een groot goed en onmisbaar voor onze vrijwilligersorganisatie.

Maandoverzicht over 2018:

Maart: Egboetje weer "onder de pannen" over nieuw 5-jarig contract met RSW.

Maart: Wilgen "op z'n Paasbest" over de activiteiten van de knotgroep.

April: "Egel Kees en z'n stekels"; Egels van de Bonte Piet uitzetten in het Egboetswater.

Juni: "Schepnetjes in de aanslag" over het IVN Sloopjes-weekend.

Juni: Open Dag Waterrecreatie op de plas in het Streekbos.

Juni: Nieuwe IVN-natuurgidsen bij het Naviduct Enkhuizen - afstudeeropdracht.

Juli: "Varen met de fluisterboot" met de nieuwe schippers olv Han Oranje (eigen bericht).

Juli: "Natuur op het Zanddepot"; excursie van Geert Veldhuis en Rieke Zwagerman.

Augustus: "Motor uit en luisteren vanaf het water" met Hans Verhoeven.

September: Seeds meet Technology Fair ism ABZ-Seeds (eigen bericht).

Oktober: "Nacht van de Nacht"; landelijke actie van de Natuurfederatie NH.

November: Natuurklus in het Ecoproject - Natuurwerkdag 2018.

Folders

Voor 2018 is besloten om de kwartaal-activiteitenfolder zelfstandig uit te geven en te stoppen met de gezamenlijke provinciale IVN uitgave. Ze zijn door mij opgesteld met het

Publicer programma. De oplage is op jaarbasis 4000 ex. ipv 1600 geweest, druktechnisch de goedkoopste oplossing.

Het draait bij onze afdeling vooral om de vaar- en activiteitenfolder, die worden het meeste meegenomen. Maar in de folderwanden van VVV, bibliotheken, huisartsen en het gemeentehuis van Stede Broec is de afname rondt slecht.

Buiten de kwartaal-activiteitenfolders zijn er geen nieuwe folders aangemaakt. Activiteitenposters voor de ramen in het Paviljoen verzorg ik maandelijks en Lisbeth van Lintel maakt de boekenmarktposters.

Het IVN-hoofdkantoor heeft geen PR bijeenkomsten georganiseerd in 2018. Wel werden er nieuwe naambadges aangeboden, maar onze eigen, simpele buttons voldoen beter. Er zijn weer nieuwe bijgemaakt, ook voor de nieuwe natuurgidsen en anders maak ik ze op verzoek.

Natuurfoto-exposities in de bovenzaal

Annet Groot heeft boven geëxposeerd en momenteel laat Lisbeth van Lintel haar blik op de natuur zien met natuurfoto's. Een mooie afleiding voor de bezoekers en verfraaiing van de ruimte. Met dank aan Wil Stelling die nieuwe paspartouts voor de lijsten heeft gesneden.

Allen dank voor de samenwerking en een groen en gezond 2019!

IVN-boekenmarkten

Geert Veldhuis

De boekenmarkten in 2018 hebben een andere opzet en andere locatie gekregen dan voorgaande jaren. De locatie is niet meer in de bovenzaal, maar nu in de kleinere, maar gezellige benedenzaal, en bij mooi weer ook buiten, direct herkenbaar naast de ingang van IJgenweis.

De andere opzet hield in dat het aanbod meer gespecialiseerd was op juist boeken over natuur, wetenschap, reizen en grote naslagwerken en platenboeken met weinig aanbod van romans. Dat bleek geen goede keus. Juist ook romans, thrillers en literatuur zijn erg in trek. Dus blijft nu het aanbod zo uitgebreid en divers als voorheen.

Bijzonder is, dat er voor elke halfjaarlijkse markt weer voldoende boeken gratis worden aangeboden. De aanbieders wordt dan gevraagd hun boeken op de dag vóór de boekenmarkt in het SP te brengen. Kan dat niet, dan worden ze ook wel opgehaald en zolang bij een van de organisatoren opgeslagen. De organisatoren zijn: Jans Wiersum (coördinator), Elcke Ranzijn, Henny Edelenbos, Vrouwke Pietersen, Wil de Wit en Geert Veldhuis.

De boekenmarkten van 2018 hebben weer een mooi bedrag opgeleverd: op 22 april € 185,- en op 18 november € 307,50.

Scholenwerk

Frieda Bus, coördinator Scholenwerk

Zo snel een andere IVN-scholen coördinator vinden is zeer moeilijk dus tijdelijk ben ik (Frieda) weer sinds november 2017 de IVN-scholen coördinator, tegen wil en dank, geworden. Het bestuur gaat op zoek naar een nieuwe IVN-scholen coördinator en ik heb het aangegeven bij het vrijwilligers-punt.

Het scholenwerk:

De kerngroep scholen

De kerngroep scholen heeft voor elk scholenoverleg een klein overleg over de lopende gang van zaken binnen het IVN-scholengebeuren. In kerngroep scholen zijn actief: Hans Verhoeven, Ria de Graaf, Jannie Wilkie, Frieda Bus, Marian Torenbeek en Celina Koopmans. Zij hebben allen een taak om het gehele scholenwerk soepel te laten verlopen. Helaas heeft Janny aangegeven te willen stoppen. Bedankt Janny voor de goede samenwerking en de goede contacten en samenwerking die je had met het MEC en MAC. Marian had aangegeven haar taken te willen overnemen maar ook zij stopt, daar ze gaat verhuizen. Gelukkig heeft Celina aangegeven een aantal taken van Marian over te willen nemen.

Privacywet 2018

Bij het overleg met de Kerngroep scholen en met de schoolgidsen / schippers is het volgende besproken en afgesproken: er worden door de schoolgidsen / schippers geen foto's gemaakt. Wat het personeel van de scholen doet is de verantwoordelijkheid van de scholen.

De schoolgidsen.

Zonder schoolgidsen zijn we als IVN nergens. Helaas...

daar hebben we van een aantal mensen afscheid moeten nemen, ik memoreer Theo Ruiters en Gé Kenter. Verhuisd zijn: Ben Hart, Rinus van der Star en Marian Torenbeek. Maar toch: rest mij nog om een zeer groot compliment te geven aan alle schoolgidsen. Ze moeten zich, met het geven van een excursie voortdurend aanpassen, van een "kabouterpad-excursie" met leerlingen van groep 1, 2 en 3 tot het geven van een "natuurscircuit" met leerlingen van groep 8 en zelfs aan HAVO en VWO leerlingen. Geloof me... dat is knap.

Ontwikkeling en toekomst

Er is een meerjarenplan gemaakt waarbij het ontwikkelen van "lessen in de klas" een prioriteit heeft. Celina heeft nu 1 PowerPoint presentatie 'vogels' gemaakt. Het wachten is nu op de schoolgidsen die dit op willen pakken. Tevens is in overleg met de jagersvereniging 1 PowerPoint presentatie 'de jacht' samengesteld en is klaar voor gebruik in de klas. Bij de volgende nieuwsbrieven zal hier aandacht aan worden besteed.

Extra schoolaanvragen kunnen ook financieel worden verwerkt in arrangementen. Zoals: schoolaanvraag voor 7 groepen, een schoolreisje met de Idenburgschool en de verschillende buitenschoolse aanvragen HBO/VWO.

De scholen

Sinds 2009 maakt het IVN in samenwerking met het MEC en MAK gebruik van de digitale scholenaanbod in de IVN-volksmond EDSO genoemd. In het begin moesten ook de scholen hier erg aan wennen, maar tegenwoordig gaat ook dat uitstekend. Ons (IVN) excursieaanbod bevat 21 verschillende excursies, opgebouwd in de 3 leeftijdsgroepen, 4 'lessen in de klas', en 5 leskisten met wel/niet een IVN-gids. Als je de statistiek bekijkt blijft het geheel redelijk stabiel.

Scholenstatistiek 2015 - 2017

Periode	2015-3	2016-1	2016-2	2016-3	2017-1	2017-2	2017-3	2018-1	2018-2	2018-3
Excursiesoorten	7	15	8	8	8	10	8	14	18	6
Schoolaanvragen	23	52	39	24	21	46	26	22	50	13
Leerlingenaantal	476	1400	1257	690	616	1387	584	711	1388	296
Totaal reserveringen + lessen in de klas								18 + 4	48 + 2	10 + 3
IVN-gidsen gaven in deze periode een excursie								53	123	35

Voor het jaarverslag is het kalenderjaar praktisch.

Het IVN (school) kalenderjaar bestaat uit 3 periodes:

Periode 1 = januari, februari, maart en april

Periode 2 = mei, juni en juli

Periode 3 = september, oktober en november

In het kalenderjaar 2018 heeft het IVN 2395 leerlingen mogen ontvangen in 85 schoolreserveringen.

In het kalenderjaar 2018 hebben de IVN-gidsen 211 x een excursie gegeven.

Publieksactiviteiten

Frieda Bus, coördinator Publieksactiviteiten

Bij IVN in het Streekbos, het Egboetswater en elders in West-Friesland worden IVN-activiteiten gegeven. De doelstelling van het IVN is educatie geven over natuur, milieu en duurzaamheid. Altijd ben ik op zoek naar nieuwe ideeën om de bezoeker te stimuleren naar het IVN afd. West-Friesland te komen, zodat de gidsen hun kennis kunnen overdragen over natuur, milieu en duurzaamheid. Het is van belang om de activiteit op een dusdanige wijze te brengen dat het de bezoeker simuleert en er een bewustwording komt voor respect voor en over de natuur.

Een IVN-publieksactiviteitenjaar

Hoe komt dat tot stand? Zonder de samenwerking met de IVN-gidsen begin ik niets, zij geven de activiteit. Elk jaar zijn er de gebruikelijke IVN-natuuractiviteiten. Toch is mijn streven om nieuwe activiteiten te bedenken. Regelmatig lees ik de kranten en als ik iets zie waarvan ik denk dat het iets voor het IVN is ga ik op zoek naar informatie. Ook derden geven mij tips waar ik vervolgens achteraan ga.

In oktober begin ik met telefoneren, heel, heel, veel telefoneren. In 1ste instantie naar de IVNers met de gebruikelijke, maar zeer belangrijke activiteiten zoals de egelexcursies van 'De Bonte Piet', de kindervoorstellingen 'Blauw-Blauw' van Mychel Cornelissen en de wandelingen in het Ecoproject. Daarom is een goed netwerk erg belangrijk, dit heb ik in het jaarverslag 2017 reeds benadrukt.

Ik begin met de indeling, gegevens gids, welke tijd, hoe laat, hoe lang, enz., enz. Daarom is het zeer belangrijk dat de adres-, mail- en telefoongegevens correct zijn.

Ook is het belangrijk om rekening te houden met allerlei activiteiten elders in de omgeving. De activiteiten van: het Egboetswater, de inventarisatiezaterdag, de Paddenstoelenstudiegroep, de knotwerkgroep worden ook in het geheel verwerkt.

Vervolgens het vastleggen in de computer en het mailen naar de desbetreffende gidsen om te vragen of alles goed is besproken en afgesproken en daarna is het concept IVN-jaar klaar. Nou ja klaar, er zijn altijd veranderingen maar deze zijn te overzien.

Daarna bel ik elk nieuw kwartaal de gidsen op om te vragen of de toegezegde activiteit nog staat en maak ik een IVN-kwartaal definitief. Dan bel ik de IVN-gastvrouw/heren op met de vraag of zij op een bepaalde datum IVN-gastvrouw/heer willen zijn. Elke keer ben ik blij als elk kwartaal weer rond is. Maar, nogmaals, zonder de goede samenwerking met de IVN-gidsen en de IVN-gastvrouw/heren begin ik niets. Mijn zeer grote dank, IVN-gidsen!

IVN-archief naar de West-Friese Archiefdienst

Het IVN-archief stond bij het IVN ongeordend in grote dozen in het IVN-kantoor en een groot deel stond bij Tjalling James. Alles is verzameld, nagekeken, een deel verwijderd en tenslotte geordend en herpakt en in dozen op onderwerp gedaan. Gé Kenter heeft het daarna naar het West-Friese Archief te Hoorn gebracht. Daar wordt het ingewerkt en ingevoerd en op een goede temperatuur voor 50 jaar bewaard. Wil iemand onderzoek doen naar de geschiedenis

van het IVN-afd. West-Friesland, dan kan hij terecht bij de West-Friese Archiefdienst te Hoorn.

Extra aanvragen

Steeds meer krijgen wij aanvragen en natuurlijk gaan wij (IVN) hierin mee. Zomaar een greep uit de vele extra aanvragen, zoals:

- Tijdens de boekenweek 10 maart t/m 18 maart thema 'Natuur' was het IVN uitgenodigd om de natuur te promoten in de bibliotheek. Het IVN was uitgenodigd om aan de bezoekers te vertellen over de natuur en wat het IVN doet aan natuureducatie d.m.v. het geven van excursies in het Streekbos en het Egboetswater. Marianne Ouwerkerk (Wervershoof) en Frieda Bus (Stede Broec).

- Samenwerken met het KNNV Hoorn is erg belangrijk. Zij hebben op 24 april bij IVN een lezing gegeven 'Vlinders in voor- en tegenspoed'.

- De Noord-Hollandse ledendag was op 7 april en het was een succes. Thema's; over natuurbeleving, verhalen vertellen en de prachtige West-Friese natuur. Verder waren er allerlei Workshops en werden excursies gegeven in het Eco-project.

- Het Rundveemuseum te Aartswoud bestaat 5 jaar. Een belangrijke reden om eens flink uit te pakken. Het IVN werd ook uitgenodigd om mee te helpen. Dit resulteerde in een langdurige tentoonstelling en 3 activiteiten. Het IVN-netwerk is weer groter geworden, want in 2019 gaan we onderling excursies geven.

Stagiaires

Het IVN staat bij het Vrijwilligerspunt Maatschappelijke stage te boek dat wij stagiaires willen begeleiden. De leerlingen moeten in totaal 20 uur, buiten schooltijd, stage lopen. Eerst het kennismakingsgesprek en de IVN-regels uitgelegd.

Op de zondagen dat zij kwamen verwittigde ik de IVN-gidsen dat zij de stagiaire konden verwachten. De samenwerking verliep uitstekend. Na de 20 uren volgde een evaluatiegesprek. Volgend jaar weer!

Twee stagiaires van het Martinuscollege hebben zich aangemeld: Nikki en Kirsten. Zij lopen vooral mee met de Publieksactiviteiten. Ik heb een lijstje met werkzaamheden opgesteld. Nikkie en Kirsten hebben onder meer alle IVNers gidsen, gastvrouw/heren en schippers ingevoerd in de IVN-computer, een pittige klus. Verder konden zij de nodige hand- en spandiensten verlenen tijdens de openingsuren op de zondagmiddagen.

Media

Toos Brink, ons IVN-media aanspreekpunt heeft in 2018 alle IVN-Publieksactiviteiten in de vorm van brochures en persberichten weer naar de buitenwereld gebracht. Rob den Hartog, onze webmaster, geeft op de IVN-site ook de Publieksactiviteiten weer. Het actueel bijhouden van een website is een enorme klus. Bedankt Rob. Ook werd dit jaar door Rosanne Groot de IVN-activiteiten op Facebook gezet. Daar het jaarverslag op 26 november 2018 moest worden ingeleverd zijn de aantallen over december een raming.

Wat ben ik trots om IVNer te zijn, zoveel natuurlijk enthousiasme om aan de bezoekers ter lering mee geven over de natuur.

Publieksactiviteiten statistiek 2006 - 2018

Jaar	Gezins- activiteit	Volwassenen activiteit	Egboets- water	Totaal	IVN- bezoekers	Excursie- deelnemers
2006	23	12		35		
2007	32	13		45		
2008	36	11		47	844	2106
2009	22	27		49		
2010	24	18		42		
2011	42	12		56	3312	2337
2012	43	20		63		
2013	54	15		69		
2014	52	28		80	2190	3038
2015	59	25	30	114		
2016	64	61	30	125		
2017	62	27	22	89	3146	5138
2018	66	61	26	127	3285	3345

Expo Bodemdiertjes

Tot eind januari 2019 nog te bezoeken!

Plantencursus KNNV Hoorn West-Friesland

Alles begint weer te bloeien in het voorjaar. Maar wat is wat? Wil je meer weten van wilde planten: in de maanden april en mei geeft de afdeling Hoorn/ West-Friesland van de KNNV een cursus 'wilde planten'.

Hierin zullen we o.a. behandelen: bouw van de plant, waar kan je welke plant verwachten, introductie werken met een flora en bovendien zullen enkele veel voorkomende plantenfamilies worden besproken.

De cursus wordt gegeven in wijkcentrum Kersenboogerd, Brederodegracht 1 in Hoorn (5 minuten lopen vanaf station Hoorn Kersenboogerd) op de avonden van 8 en 15 april en 6 en 13 mei, aanvang 20 uur. Om het behandelde ook in de praktijk te zien zijn er 3 excursies gepland: op de ochtenden van 14 april en 5 en 11 mei.

Het maximum aantal deelnemers is 15. De kosten voor deze cursus (inclusief beknopt lesboek € 12,50) zijn € 35 voor leden van KNNV en IVN en € 50 voor niet-leden. Het lesboek zal op de eerste avond worden uitgedeeld. Om alle details van planten goed te kunnen zien is een loepje (10x vergroting) onontbeerlijk.

Je kunt je voor deze cursus opgeven via voorzitter@hoorn.knnv.nl voor 18 maart 2019. NB: de cursus gaat alleen door wanneer op 18 maart zich genoeg deelnemers hebben aangemeld.

IVN Zomerweek 2019: Op zoek naar goudveil en vliegend hert

In het noorden van Twente, met de Duitse grens op een steenworp afstand, stroomt de Mosbeek over de stuwwal van Ootmarsum. Langs deze beek ligt het dorpje Mander waar in 2019 van 2 t/m 9 augustus de IVN-Zomerweek zal bivakkeren. Kom ook dit buitengewone randje van Nederland verkennen.

Boven op de stuwwal van Ootmarsum is het landschap gevormd door de laatste twee ijstijden. Waar de ene ijstijd de aarde opstuwde tot heuvels van keileem bedekte de andere ijstijd deze heuvels met een laag zand. Het reliëf zorgt voor een gevarieerd landschap met stromend water, kalkmoerasjes, bronbossen en hoogveen, maar ook met heidevelden en oude bossen. Hier liggen bijzonder natuurgebieden als het dal van de Mosbeek, het Springendal en de Engbertsdijksvennen. Ontdek ook het kleinschalige agrarische landschap, de grafheuvels en de beroemde cirkels van Jannink.

Er is gezorgd voor een afwisselend keuzeprogramma. Dagelijks fietsen of wandelen we, onder begeleiding van lokale gidsen, naar de mooiste plekjes in de omgeving. 's Avonds laten we ons bijpraten over natuur, landschap en bewoningsgeschiedenis van het gebied. Laat je verwonderen en ontdek zelf het bijzondere landschap van Twente. En misschien ga je wel naar huis met foto's van een echt vliegend hert, zelf geschoten!

foto: Pixabay

Accommodatie:

We verblijven in de Manderhoeve op camping de Mosbeek te Mander. Voor binnenslapers zijn er keurige 2 tot 4 persoons kamers, voor kampeerders een ruim kampeerveld.

Wij zorgen voor:

- Slaapruimte in 2 tot 4 persoonskamers of je gebruikt je eigen kampeermiddel
- ontbijt, lunch(pakket), koffie & thee en biologisch diner door Edel Catering

- een afwisselend keuzeprogramma met excursies, lezingen en ontspanning
- huurfietsen op aanvraag

Deelnametekosten:

IVN-/KNNV'ers en gezinsleden vanaf 14 jaar kamperen € 258,- ; niet lid € 278,-

IVN-/KNNV'ers en gezinsleden vanaf 14 jaar binnen slapen € 290,- ; niet lid € 310,-

Kinderen (minimaal 7 jaar oud) € 130,-

Aanmelding en informatie:

Verder informatie kun je op de website bekijken:

www.ivn.nl/zomerweek.

Hier is ook het aanmeldingsformulier te vinden en in te vullen. Of neem contact op via: ivnzomerweek@gmail.com t.a.v. Herman Offereins. Postadres: IVN-Zomerweek, Bronsveenlaan 59, 9665 AB Oude Pekela

foto Hans Verhoeven

Zo slim als een mus

Jan Flink

Zes jaar geleden zijn in onze straat de daken van de huurwoningen geïsoleerd. Op het moment dat de werklieden begonnen met het verwijderen van de dakpannen, brak er een ongelooflijke paniek uit onder de grote mussen-gemeenschap. Deze vogels hadden namelijk hun nesten onder de dakpannen gebouwd. De horizontale panlatten vormen richels waartegen nesten aan liggen en niet kunnen weg zakken.

De Huismussen kruipen vanuit de dakgoot onder de pannen door tot wel bijna twee meter naar boven, zo hadden we in de straat hele kolonies van mussen-nesten op diverse plaatsen.

Op het moment dat men dus begon het open te leggen van de pannen, ging ik naar de bouwvakkers toe en vroeg ik hen of daar wel toestemming of een vergunning voor was afgegeven. Met veel verbazing werd er op mijn vraag gereageerd. Ze hadden van zoiets nog nooit gehoord. Ik vroeg of ze wilde stoppen met hun bezigheden omdat het broed-

seizoen in volle gang was en de Huismus op de rode lijst staat. Nou dat waren ze mooi niet van plan.

In Andijk bevindt zich stichting Witte Mus. Deze zet zich in voor het behoud van de Huismus en waakt over het welzijn van deze soort. Ik heb de stichting geïnformeerd wat er zich afspeelde in mijn buurt. De Witte Mus kwam gelijk in actie en de Provincie werd ingeschakeld. Al snel kwam er iemand die ladder op ging om de situatie te beoordelen. Hierna werd er opdracht gegeven om de onderste twee meter van de pannen te verwijderen. De nesten moesten gemarkeerd worden en afgeschermd worden met aluminium profielen. Dit zodat er geen isolatie-materiaal (dat via slangen onder de dakpannen gespoten werd) bij de nesten kon komen.

Nadat deze maatregelen waren genomen, is de mussen-populatie in mijn buurt in stand gebleven, en zelfs ook gegroeid.

Er is nu ook een nieuwe kans voor de mussen. 'Onze' mussen hebben ontdekt dat de horizontale aluminium-richels van de zonnepanelen net zo handig zijn als de panelen. De vogels kunnen er een nest tegen aanbouwen. Kijk en die ontdekking is iets wat zich door aapjes-gedrag onder de mussen aan het verspreiden is.

De 4 huizen met zonnepanelen zijn inmiddels al met mussen bezocht vereerd.

Ik hoop dat deze nieuwe nestmogelijkheid zich voortzet onder der mussen populatie en misschien kan deze dan weer binnenkort van de rode lijst af.

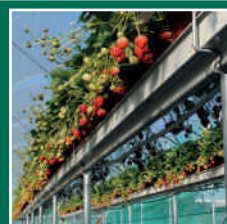

*Internationaal specialist
in aardbei F1 hybriden*

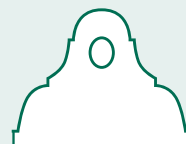
ABZ Seeds is een Hollands veredelingsbedrijf welke zich volledig toelegt op de ontwikkeling van F1-hybride aardbeirassen, vermeerderd door zaad.

Met onze aardbeiplant Delizz® kan iedereen op een eenvoudige manier thuis aardbeien kweken.

Vanuit ons mooie pand Holland Strawberry House aan de Vleetweg in Andijk werken wij met een enthousiast team aan de verdere ontwikkeling van F1-hybride aardbeirassen, omdat wij iets willen betekenen voor liefhebbers van aardbeien over de gehele wereld.

Vleetweg 12 | 1619 PR Andijk | Holland
T.: +31 228 515280 | info@abz-strawberry.nl
www.abz-strawberry.com

HOLLAND STRAWBERRY HOUSE

Een gedicht voor u opgezocht door Beppie v.d. Wegen

ALS DE BOMEN

Uit hun wortels en hun takken
Groeien zij zich wild en rond
Zoeken lucht en licht te pakken
en hun blaadjes schommelen wakken
In de schaduw op de grond

Bomen spreken groene talen
En ze praten in de wind
Ruisen door de nacht verhalen
Fluiten voor de dag begint

Lieve reuzen zijn de bomen
Met hun kruinen raar verward
Wie bij hen tot rust wil komen
Luistert naar hun tijlpend hart

Geschreven door Fezte Pijlman
Met dank aan Josien Stringer beeld Pixabay

Indien onbestelbaar retour: Veilingweg 21A, 1611 BN Bovenkarspel

